

GMINA DYWITY 2018

Raport o stanie Gminy

W Raporcie wykorzystano materiały przygotowane przez pracowników Urzędu Gminy, które poddano opracowaniu redakcyjnemu. Opinie oceniające oraz analiza strategiczna stanowią autorską część Raportu.

Wojciech Dziemianowicz

Weronika Marchewa

Jakub Tarnacki

Warszawa-Dywity, maj 2019

Spis treści:

CZĘŚĆ I. WPROWADZENIE.....	5
CZYM JEST RAPORT O STANIE GMINY?	5
SAMORZĄD GMINNY – KLUCZOWE INFORMACJE	5
WÓJT GMINY DYWITY.....	5
URZĄD GMINY DYWITY	5
RADNI GMINY DYWITY – NASI REPREZENTANCI.....	5
REFERATY I STANOWISKA W URZĘDZIE GMINY	15
SOŁECTWA W GMINIE DYWITY	16
CZĘŚĆ II. GMINA DYWITY W 2018 R.	17
GMINA DYWITY – WPROWADZENIE	17
AKTYWNI MIESZKAŃCY.....	19
KALENDARIUM WYDARZEŃ	19
AKTYWNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA KULTURY	24
AKTYWNOŚĆ ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH	24
ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY	33
OPIEKA ŻŁOBKOWA.....	33
EDUKACJA PRZEDSZKOLNA.....	33
EDUKACJA SZKOLNA	34
POWIATOWA SZKOŁA MUZYCZNA I-GO STOPNIA W DYWITACH	35
OCHRONA ZDROWIA	36
OPIEKA SPOŁECZNA	37
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	37
<i>Pomoc finansowa .....</i>	<i>37</i>
<i>Programy osłonowe.....</i>	<i>39</i>
<i>Świadczenia niematerialne.....</i>	<i>40</i>
GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY.....	40
GOSPODARKA KOMUNALNA	42
TRANSPORT PUBLICZNY.....	42
UTRZYMANIE DRÓG	42
GOSPODARKA WODNO–ŚCIEKOWA	44
GOSPODARKA ODPADAMI	45
MIENIE KOMUNALNE.....	46
POZOSTAŁE	49
SFERA GOSPODARCZA	50
RYNEK PRACY.....	50
PODMIOTY GOSPODARCZE.....	50
KLUCZOWE AKTYWNOŚCI GMINY W SFERZE GOSPODARCZEJ	51
SYTUACJA FINANSOWA GMINY DYWITY.....	52
DOCHODY BUDŻETOWE	52
WYDATKI BUDŻETOWE	53

ZADŁUŻENIE BUDŻETOWE.....	54
FUNDUSZ SOŁECKI.....	54
NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE W 2018 ROKU	55
CZĘŚĆ III. W KIERUNKU AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY DYWITY	59
POTRZEBA AKTUALIZACJI STRATEGII.....	59
KLUCZOWE WNIOSKI Z DOTYCHCZASOWYCH PRAC NAD AKTUALIZACJĄ STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	60
WIZJA ROZWOJU GMINY I CEL STRATEGICZNY – CZY JESTEŚMY BLIŻEJ?.....	61
ANALIZA KONKURENCYJNOŚCI GMINY DYWITY	61
POTENCJAŁ LUDNOŚCIOWY	61
WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	63
GOSPODARKA	65
AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA.....	67
KONKURENCJA O FUNDUSZE EUROPEJSKIE.....	69
PODSUMOWANIE	71
SPISY.....	72
SPIS WYKRESÓW.....	72
SPIS MAP	72

Drodzy Mieszkańcy!

Mam przyjemność przedstawić Państwu dokument „GMINA DYWITY 2018. Raport o stanie Gminy”. Jest to kompleksowe źródło wiedzy o naszym lokalnym samorządzie oraz zadaniach i celach, jakie zostały zrealizowane w poprzednim roku.

W 2018 roku, podobnie jak w poprzednich latach odnotowujemy wzrostową tendencję liczby mieszkańców naszej Gminy. Sprzyja temu stale rozwijająca się infrastruktura społeczna, czego przykładem może być świeżo ukończona rozbudowa Szkoły Podstawowej w Dywitach. Znalazło się w niej dwuoddziałowe przedszkole, sześć nowych oddziałów szkolnych, zmodernizowana sala gimnastyczna oraz element nietuzinkowy w gminie wiejskiej – obserwatorium astronomiczne. Coraz atrakcyjniejsza jest także oferta ww. placówek, które w 2018 roku pozyskały środki unijne na nowe zajęcia i zakup nowoczesnego wyposażenia.

Dbając o mobilność naszej społeczności Gmina Dywity stale inwestuje w rozwój transportu publicznego, sukcesywnie zwiększając jego zakres, jednocześnie usprawniając jego obsługę wraz ze związaną z nim infrastrukturą, czego efektem było m.in. wydłużenie linii podmiejskiej nr 110 do Spręcowa. W ostatnim roku rozwinęły się również powiązania funkcjonalne pomiędzy gminą Dywity i miastem Olsztyn w ramach budowy aglomeracji olsztyńskiej. Wynikiem tych działań była m.in. realizacja budowy nowego wodociągu. Udało się również zakończyć I etap budowy ścieżki pieszo - rowerowej Dywity-Różnowo. Dzięki coraz lepszej współpracy z organizacjami pozarządowymi mieszkańcy w różnym wieku mają do dyspozycji bogatą ofertę spędzania wolnego czasu. Jednocześnie Urząd Gminy wychodząc naprzeciwko mieszkańcom pozyskał środki na wprowadzenie innowacji pod hasłem „e-urząd” związanych z rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych, w celu usprawnienia świadczonych usług administracyjnych.

Realizacja budżetu gminy była prowadzona zgodnie z przyjętymi założeniami i strategią rozwoju, która zakłada podwyższanie jakości życia mieszkańców. Warto zwrócić uwagę na prawie 8% wzrost dochodów gminy w stosunku do roku poprzedniego. Budżet gminy wykonano na wysokim, ponad 90% poziomie, a wydatki majątkowe były najwyższe od kilku lat. Odnotowaliśmy też bardzo wysoką nadwyżkę operacyjną, która może pozytywnie wpłynąć na pozyskiwanie środków zewnętrznych, np. z funduszy europejskich w kolejnym okresie programowania.

*Daniel Zadworny
Wójt Gminy Dywity*

Zachęcamy do kontaktu z Wójtem pod numerem telefonu: 89 524 76 40. Wójt Gminy Dywity przyjmuje mieszkańców w każdy poniedziałek w godz. 8.00-13.00 (po uprzednim umówieniu się telefonicznym).

CZĘŚĆ I. WPROWADZENIE

Czym jest raport o stanie gminy?

Raport o stanie gminy, zgodnie z zapisami ustawowymi, stanowi podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności dotyczy realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport jest także swego rodzaju sprawozdaniem z pracy całej administracji publicznej, a także zestawieniem najważniejszych danych o samorządzie, które pozwalają spojrzeć na aktualną sytuację gminy w różnych dziedzinach jej funkcjonowania.

Samorząd gminny – kluczowe informacje

Wójt Gminy Dywity

Rok 2018 był rokiem wyborów samorządowych. Dotychczasowy i wieloletni Wójt Gminy – Jacek Szydło podjął decyzję o niestartowaniu w wyborach. Z czwórki kandydatów w pierwszej turze wyborów (21.10.2018), do drugiej tury przeszli: Henryk Pach oraz Daniel Zadworny, który w ponownym głosowaniu (4.11.2018) zdobył poparcie na poziomie 67,5% głosów i został wybrany na wójta kadencji 2018-2023.

Urząd Gminy Dywity

Urząd Gminy w Dywitach jest jednostką organizacyjną, przy pomocy której wójt realizuje zadania wynikające z przepisów prawa oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Nasz Urząd mieści się przy ul. Olsztyńskiej 32 w Dywitach.

Radni Gminy Dywity – nasi reprezentanci

Rada Gminy to organ stanowiący i kontrolny gminy. Jej zadaniem jest kontrolowanie działalności wójta oraz gminnych jednostek organizacyjnych i pomocniczych. Zakres zadań oraz kompetencji rady gminy definiuje ustawa o samorządzie gminnym. Rada Gminy Dywity składa się z 15 radnych.

Skład osobowy Rady Gminy Dywity (kadencja 2018-2023)

Dorota Pszczoła	Okręg nr 1
Sabina Robak	Okręg nr 2
Urszula Derlacz	Okręg nr 3
Zbigniew Glezman	Okręg nr 4
Krzysztof Kulas	Okręg nr 5
Danuta Kryształowicz	Okręg nr 6
Agnieszka Sakowska-Hrywniak – Przewodnicząca Rady Gminy Dywity	Okręg nr 7
Bogusława Kamińska	Okręg nr 8
Bogumiła Brewka	Okręg nr 9
Bogdan Rudnicki	Okręg nr 10
Tadeusz Bielicki	Okręg nr 11
Renata Kaszubska – Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Dywity	Okręg nr 12
Janusz Jędrzejewski	Okręg nr 13
Anna Sadrina-Ostrowska	Okręg nr 14
Magdalena Kilkowska	Okręg nr 15

W 2018 roku Rada Gminy Dywity podjęła 114 uchwał:

Lp.	Tytuł dokumentu	Nr uchwały/data	Nr Dz. U. Woj. War.Maz/data
1.	Uchwała Nr XXXVII/303/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026	XXXVII/303/18 z 23-01-2018 r.	
2.	Uchwała Nr XXXVII/304/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XXXVII/304/18 z 23-01-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 570 Z dn. 31-01-2018
3.	Uchwała Nr XXXVII/305/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie dokumentowania uprawnień do ustawowych bezpłatnych przejazdów oraz ulg za przejazdy wykonywane lokalnym transportem zbiorowym na terenie Gminy Dywity.	XXXVII/305/18 z dnia 23-01-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 835 Z dn. 14-02-2018 r.
4.	Uchwała Nr XXXVII/306/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe wykonywane lokalnym transportem zbiorowym na terenie Gminy Dywity.	XXXVII/306/18 z dnia 23-01-2018 r.	UCHYLONY uchwałą RGD Nr XL/331/18 z dnia 30-04-2018
5.	Uchwała Nr XXXVII/307/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym.	XXXVII/307/18 z dnia 23-01-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1682 Z dn. 10-04-2018 Wyrok SA w Olsztynie z dn. 10-07-2018 r. sygn. akt SA/OI398/18 nieważność § 6
6.	Uchwała Nr XXXVII/308/18 z dnia 23-01-2018 r. w sprawie zmiany nazwy Szkoły Podstawowej im. Gazety Olsztyńskiej w Dywitach.	XXXVII/308/18 z dnia 23-01-2018 r.	

GMINA DYWITY 2018

7.	Zarządzenie zastępcze IGR-I.7425.117.1.2016, IGR.I742.117.84.2015 w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalni do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dywity	17 stycznia 2018 r. Wojewoda War. Maz.
8.	Uchwała Nr XXXVIII/309/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XXXVIII/309/18 z dnia 28-02-2018 r.
9.	Uchwała Nr XXXVIII/310/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XXXVIII/310/18 z dnia 28-02-2018 r. Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1274 Z dn. 19-03-2018
10.	Uchwała Nr XXXVIII/311/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie użytku ekologicznego „Bagno Bażęgi” w obrębie Ługwałd, gmina Dywity.	XXXVIII/311/18 z dnia 28-02-2018 r.
11.	Uchwała Nr XXXVIII/312/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie użytku ekologicznego „Bagno Bażęgi” w obrębie Ługwałd, gmina Dywity.	XXXVIII/312/18 z dnia 28-02-2018 r. Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1828 Z dn. 17-04-2018 Wyrok Sądu Administracyjnego z dnia 19-07-2018 r. Sygn. akt IISA/OI391/18 Stwierdzenie nieważności
12.	Uchwała Nr XXXVIII/313/18 z dnia 28-02-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podziału Sołectwa Kieźliny i Sołectwa Wadąg oraz nadania Statutu dla Sołectwa Kieźliny i Sołectwa Wadąg.	XXXVIII/313/18 z dnia 28-02-2018 r. Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1683 Z dn. 10-04-2018
13.	Uchwała Nr XXXVIII/314/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dywity.	XXXVIII/314/18 z dnia 28-02-2018 r. Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2374 Z dn 16-05-2018
14.	Uchwała Nr XXXVIII/315/18 z dnia 28-02-2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym szkołom, przedszkolom, oddziałom przedszkolnym w szkołach podstawowych i innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym na terenie Gminy Dywity przez inne niż Gmina Dywity osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.	XXXVIII/315/18 z dnia 28-02-2018 r. Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1275 Z dn. 19-03-2018
15.	Uchwała Nr XXXVIII/316/18 z dnia 28-02-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.	XXXVIII/316/18 z dnia 28-02-2018 r.
16.	Uchwała Nr XXXVIII/317/18 z dnia 28-02-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym.	XXXVIII/317/18 z dnia 28-02-2018 r. Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr PN.4131.148.20 18 z dn. 11-04-2018 r. stwierdzenie nieważności.
17.	Uchwała nr XXXIX/318/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XXXIX/318/18 z dnia 29-03-2018 r.
18.	Uchwała nr XXXIX/319/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XXXIX/319/18 z dnia 29-03-2018 Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1759 Z dn. 13-04-

GMINA DYWITY 2018

		2018	
19.	Uchwała nr XXXIX/320/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie podziału Gminy Dywity na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym.	XXXIX/320/18 z dnia 29-03-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2038 z dn. 7-05-2018
20.	Uchwała nr XXXIX/321/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie podziału Gminy Dywity na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.	XXXIX/321/18 z dnia 29-03-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2039 z dn. 7-05-2018
21.	Uchwała nr XXXIX/322/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie udzielanie dotacji z budżetu Gminy Dywity z przeznaczeniem na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytku nieruchomym w Kieżlinach gm. Dywity.	XXXIX/322/18 z dnia 29-03-2018 r.	
22.	Uchwała nr XXXIX/323/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie udzielania pomocy rzeczowej Gminie Milejowo.	XXXIX/323/18 z dnia 29-03-2018 r.	
23.	Uchwała nr XXXIX/324/18 z dnia 29-03-2018 r. w sprawie współpracy pomiędzy Gminą Dywity, a Powiatem Olsztyńskim przy wykonywaniu zadania inwestycyjnego „Kompleksowy projekt zwiększający ekomobilność na terenie Gminy Dywity.”	XXXIX/324/18 z dnia 29-03-2018 r.	
24.	Uchwała nr XL/325/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XL/325/18 z dnia 30-04-2018 r.	
25.	Uchwała nr XL/326/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XL/326/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2288 z dn. 14-05-2018
26.	Uchwała nr XL/327/18 z dnia 30-04-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.	XL/327/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2402 z dn. 18-05-2018
27.	Uchwała nr XL/328/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie ustalenia czasu na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Gminę Dywity	XL/328/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2678 z dn. 11-06-2018 Rozstrzygnięcie Nadzorcze Nr PN.4131.216.2018 z dnia 6-06-2018 nieważność § 2 ust. 2
28.	Uchwała nr XL/329/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek w realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Dywity.	XL/329/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2504 z dn. 28-05-2018
29.	Uchwała nr XL/330/18 z dnia 30-04-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dywity.	XL/330/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2375 z dn. 16-05-2018
30.	Uchwała nr XL/331/18 z dnia 30-04-2018 r. uchylająca uchwałę w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe wykonywane lokalnym transportem zbiorowym na terenie Gminy Dywity.	XL/331/18 z dnia 30-04-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2376 z dn. 16-05-2018
31.	Uchwała nr XL/332/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Wójta Gminy Dywity.	XL/332/18 z dnia 30-04-	

GMINA DYWITY 2018

		2018 r.	
32.	Uchwała nr XL/333/18 z dnia 30-04-2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Wójta Gminy Dywity.	XL/333/18 z dnia 30-04 - 2018 r.	
33.	Uchwała nr XLI/334/18 z dnia 16-05-2018 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2017 r.	XLI/334/18 z dnia 16-05 - 2018 r.	
34.	Uchwała nr XLI/335/18 z dnia 16-05-2018 r. w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Dywity za 2017 rok.	XLI/335/18 z dnia 16-05 - 2018 r.	
35.	Uchwała Nr XLII/336/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XLII/336/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
36.	Uchwała Nr XLII/337/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLII/337/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz 2569 z dn. 4-06-2018
37.	Uchwała Nr XLII/338/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie utworzenia Przedszkola Samorządowego nr 2 w Dywitach.	XLII/338/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	Rozstrzygnięcie nadzorcze z dn. 2-07-2018 r. nr PN.4131.247.20 18 stwierdzenie nieważności § 3.
38.	Uchwała Nr XLII/339/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie ustalenia numeru porządkowego Przedszkola Samorządowego w Dywitach.	XLII/339/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
39.	Uchwała Nr XLII/340/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w Kieźlinach przy ulicy E. Stein.	XLII/340/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
40.	Uchwała Nr XLII/341/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018”	XLII/341/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
41.	Uchwała Nr XLII/342/18 z dnia 29-05-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunalnych zlokalizowanych na terenie gminy Dywity, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Dywity oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.	XLII/342/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 2597 z dn. 5-06-2018
42.	Uchwała Nr XLII/343/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie odpowiedzi na skargę wniesioną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie na uchwałę Nr XXXVIII/321/18 Rady Gminy Dywity z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie użytku ekologicznego „Bagno Bażęgi” w obrębie Ługwałd, gmina Dywity.	XLII/343/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
43.	Uchwała Nr XLII/344/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do reprezentowania Rady Gminy Dywity w postępowaniu o stwierdzenie nieważności uchwały Rady Gminy Dywity nr XXXVII/307/18 z dnia 23 stycznia 2018 r.	XLII/344/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
44.	Uchwała Nr XLII/345/18 z dnia 29-05-2018 r. w sprawie wniesienia skargi na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.	XLII/345/18 z dnia 29-05 - 2018 r.	
45.	Uchwała Nr XLIII/346/18 z dnia 8-06-2018 r. w sprawie dopłaty do taryfowej grupy odbiorców usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Dywity w 2018 r.	XLIII/346/18 z dnia 8-06 -2018 r.	

GMINA DYWITY 2018

46.	Uchwała Nr XLIV/347/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 - 2026	XLIV/347/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	
47.	Uchwała Nr XLIV/348/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLIV/348/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz 3009 z dn. 3-07-2018
48.	Uchwała Nr XLIV/349/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych	XLIV/349/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	
49.	Uchwała Nr XLIV/350/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1442N w obrębie Tuławki, gmina Dywity.	XLIV/350/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	
50.	Uchwała Nr XLIV/351/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1442N w obrębie Tuławki, gmina Dywity.	XLIV/351/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	Rozstrzygnięcie nadzorcze z dn. 3-08-2018 r. nr PN.4131.310.2018 Dz. U. Woj. War. Maz poz. 3591 z dnia 7-07-2018
51.	Uchwała Nr XLIV/352/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dotacji niepublicznym przedszkolom prowadzonym na terenie Gminy Dywity przez inne niż Gmina Dywity osoby prawne i osoby fizyczne w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych	XLIV/352/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz 2987 z dn. 2-07-2018
52.	Uchwała Nr XLIV/353/18 z dnia 27-06-2018 r. w sprawie obniżenia dotychczasowego wynagrodzenia i ustalenia nowego wynagrodzenia Wójta Gminy Dywity	XLIV/353/18 z dnia 27-06 - 2018 r.	
53.	Uchwała Nr XLV/354/18 z dnia 23-08-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XLV/354/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	
54.	Uchwała Nr XLV/355/18 z dnia 23-08-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLV/355/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 3781 z dn. 31-08-2018
55.	Uchwała Nr XLV/356/18 z dnia 23-08-2018 r. w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej.	XLV/356/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz 3842 z dn. 7-09-2018
56.	Uchwała Nr XLV/357/18 z dnia 23-08-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu zabudowy mieszkaniowej i usług turystycznych we wsi Spręcowo, gmina Dywity.	XLV/357/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	
57.	Uchwała Nr XLV/358/18 z dnia 23-08-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Myki.	XLV/358/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	
58.	Uchwała Nr XLV/359/18 z dnia 23-08-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy jednorodzinnej w obrębach geodezyjnych Kieźliny i Myki, gmina Dywity.	XLV/359/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	
59.	Uchwała Nr XLV/360/18 z dnia 23-08-2018 r. w sprawie ustalenia na terenie gminy Dywity maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów	XLV/360/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4131 z dnia 1-11-

GMINA DYWITY 2018

	alkoholowych, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.		2018
60.	Uchwała Nr XLV/361/18 z dnia 23-08-2018 r. w sprawie określenia dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych dla ludności na terenie Gminy Dywity.	XLV/361/18 z dnia 23-08 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4133 z dnia 1-11-2018
61.	Uchwała Nr XLVI/362/18 z dnia 7-09-2018 r. w sprawie utworzenia odrębnego obwodu głosowania w domu pomocy społecznej „Dom Nad Doliną” w Różnowie.	XLVI/362/18 z dnia 7-09 -2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4051 z dn. 26-09-2018
62.	Uchwała Nr XLVII/363/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XLVII/363/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	
63.	Uchwała Nr XLVII/364/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLVII/364/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4266 z dnia 11-11-2018
64.	Uchwała Nr XLVII/365/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie współpracy pomiędzy Gminą Dywity a Powiatem Olsztyńskim przy wykonywaniu zadania inwestycyjnego „Remont drogi powiatowej nr 1501N od km 0+575 do km 4+040 Dywity – Brąswałd – Barkweda – Bukwałd poprzez wykonanie nakładów”.	XLVII/365/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	
65.	Uchwała Nr XLVII/366/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację zadania własnego Powiatu Olsztyńskiego.	XLVII/366/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	
66.	Uchwała Nr XLVII/367/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek o nr ewid. 80/25 i 80/39 w obrębie Dywity, gmina Dywity.	XLVII/367/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 5092 z dn 26-11-2018
67.	Uchwała Nr XLVII/368/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych pomiędzy ulicą Polną, a Grzybową w obrębie Dywity, gmina Dywity.	XLVII/368/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Wycofano z publikacji /uchylenie uchwały
68.	Uchwała Nr XLVII/369/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie ulicy Barczewskiego w obrębie Dywity, gmina Dywity.	XLVII/369/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	
69.	Uchwała Nr XLVII/370/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w sąsiedztwie ulicy Barczewskiego w obrębie Dywity, gmina Dywity.	XLVII/370/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 5093 z dn 26-11-2018
70.	Uchwała Nr XLVII/371/2018 z dnia 26-09-2018 r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych oraz niektórych nauczycieli przedszkoli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Dywity.	XLVII/371/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4509 z dnia 24-10-2018
71.	Uchwała Nr XLVII/372/2018 z dnia 26-09-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji niepublicznym szkołom, przedszkolom, oddziałom przedszkolnym w szkołach podstawowych i innym formom wychowania przedszkolnego prowadzonym na terenie Gminy Dywity przez inne niż Gmina Dywity osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.	XLVII/372/2018 z dnia 26-09 - 2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4331 z dnia 12-11-2018
72.	Uchwała Nr XLVIII/373/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na	XLVIII/373/18 z dnia 30-10-	

GMINA DYWITY 2018

	lata 2018 – 2026.	2018 r.	
73.	Uchwała Nr XLVIII/374/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLVIII/374/18 z dnia 30-10-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4920 z dn 16-11-2018
74.	Uchwała Nr XLVIII/375/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2019 rok.	XLVIII/375/18 z dnia 30-10-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4921 z dn 16-11-2018
75.	Uchwała Nr XLVIII/376/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację zadania własnego Powiatu Olsztyńskiego.	XLVIII/376/18 z dnia 30-10-2018 r.	
76.	Uchwała Nr XLVIII/377/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie darowizny nieruchomości na rzecz Powiatu Olsztyńskiego.	XLVIII/377/18 z dnia 30-10-2018 r.	
77.	Uchwała Nr XLVIII/378/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny sprzedaży nieruchomości.	XLVIII/378/18 z dnia 30-10-2018 r.	
78.	Uchwała Nr XLVIII/379/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania na obszar działek położonych w sąsiedztwie użytku ekologicznego "Bagno Bażęgi" w obrębie Ługwałd, gmina Dywity.	XLVIII/379/18 z dnia 30-10-2018 r.	
79.	Uchwała Nr XLVIII/380/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania na obszar działek położonych w sąsiedztwie użytku ekologicznego "Bagno Bażęgi" w obrębie Ługwałd, gmina Dywity.	XLVIII/380/18 z dnia 30-10-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 5193 z dn. 3-12-2018
80.	Uchwała Nr XLVIII/381/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania na obszar działek położonych w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1442 N w obrębie Tuławki, gmina Dywity.	XLVIII/381/18 z dnia 30-10-2018 r.	
81.	Uchwała Nr XLVIII/382/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania na obszar działek położonych w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 1442 N w obrębie Tuławki, gmina Dywity.	XLVIII/382/18 z dnia 30-10-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 5210 z dn. 4-12-2018
82.	Uchwała Nr XLVIII/383/18 z dnia 30-10-2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych w Kieźlinach przy ulicy E. Stein.	XLVIII/383/18 z dnia 30-10-2018 r.	
83.	Uchwała Nr XLVIII/384/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie udzielenia dotacji z budżetu Gminy Dywity z przeznaczeniem na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich o robót budowlanych przy zabytku nieruchomym w Bukwałdzie, gmina Dywity.	XLVIII/384/18 z dnia 30-10-2018 r.	
84.	Uchwała Nr XLVIII/385/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami.	XLVIII/385/18 z dnia 30-10-2018 r.	
85.	Uchwała Nr XLVIII/386/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dotacji niepublicznej szkole podstawowej prowadzonej na terenie Gminy Dywity przez inną niż Gmina Dywity osobę prawną w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych.	XLVIII/386/18 z dnia 30-10-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 4922 z dn 16-11-2018
86.	Uchwała Nr XLVIII/387/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej Gminie Jeziorany.	XLVIII/387/18 z dnia 30-10-2018 r.	
87.	Uchwała Nr XLVIII/388/18 z dnia 30-10-2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dywity na lata 2019-2021.	XLVIII/388/18 z dnia 30-10-2018 r.	
88.	Uchwała Nr XLIX/389/18 z dnia 14-11-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	XLIX/389/18 z dnia 14-11-2018 r.	

GMINA DYWITY 2018

89.	Uchwała Nr XLIX/390/18 z dnia 14-11-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	XLIX/390/18 z dnia 14-11-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 1 z dnia 02.01.2019
90.	Uchwała Nr I/1/18 z dnia 20-11-2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Dywity.	I/1/18 z dnia 20-11-2018 r.	
91.	Uchwała Nr II/2/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie wyboru Vice-Przewodniczącego Rady Gminy Dywity.	II/2/18 z dnia 28-11-2018 r.	
92.	Uchwała Nr II/3/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Dywity.	II/3/18 z dnia 28-11-2018 r.	
93.	Uchwała Nr II/4/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy Dywity.	II/4/18 z dnia 28-11-2018 r.	
94.	Uchwała Nr II/5/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania Komisji Budżetu Rady Gminy Dywity.	II/5/18 z dnia 28-11-2018 r.	
95.	Uchwała Nr II/6/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania Komisji Inwestycji Rady Gminy Dywity.	II/6/18 z dnia 28-11-2018 r.	
96.	Uchwała Nr II/7/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania Komisji Społecznej Rady Gminy Dywity.	II/7/18 z dnia 28-11-2018 r.	
97.	Uchwała Nr II/8/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania doraźnej Komisji Statutowej Rady Gminy Dywity.	II/8/18 z dnia 28-11-2018 r.	
98.	Uchwała Nr II/9/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie powołania doraźnej Komisji Rady Gminy Dywity.	II/9/18 z dnia 28-11-2018 r.	
99.	Uchwała Nr II/10/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Dywity.	II/10/18 z dnia 28-11-2018 r.	
100.	Uchwała Nr II/11/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	II/11/18 z dnia 28-11-2018 r.	
101.	Uchwała Nr II/12/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie uchwalenia zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	II/12/18 z dnia 28-11-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 51 z dnia 03.01.2019
102.	Uchwała Nr II/13/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w południowej części miejscowości Kieźliny.	II/13/18 z dnia 28-11-2018 r.	
103.	Uchwała Nr II/14/18 z dnia 28-11-2018 r. w sprawie ustanowienia uprawnień do zwolnień i ulg za przejazdu wykonywane lokalnym transportem zbiorowym na terenie Gminy Dywity.	II/14/18 z dnia 28-11-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 569 z dnia 23.01.2019
104.	Uchwała Nr III/15/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dywity na lata 2018 – 2026.	III/15/18 z dnia 20-12-2018 r.	
105.	Uchwała Nr III/16/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie zmiany w budżecie Gminy Dywity na 2018 r.	III/16/18 z dnia 20-12-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 473 z dnia 18.01.2019
106.	Uchwała Nr III/17/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dywity na lata 2019 – 2026	III/17/18 z dnia 20-12-2018 r.	
107.	Uchwała Nr III/18/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie budżetu Gminy Dywity na 2019 r	III/18/18 z dnia 20-12-2018 r.	
108.	Uchwała Nr III/19/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają końcem roku 2018.	III/19/18 z dnia 20-12-2018 r.	
109.	Uchwała Nr III/20/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dotacji niepublicznym przedszkolom prowadzonym na terenie Gminy Dywity przez inne niż Gmina Dywity osoby prawne i osoby fizyczne w wysokości wyższej niż określona w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych	III/20/18 z dnia 20-12-2018 r.	Dz. U. Woj. War. Maz. Poz. 95 z dnia 04.01.2019

GMINA DYWITY 2018

110.	Uchwała Nr III/21/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie wyznaczenia dodatkowych przedstawicieli Gminy do Zgromadzenia Warmińskiego Związku Gmin.	III/21/18 z dnia 20-12-2018 r.
111.	Uchwała Nr III/22/18 z dnia 20-12-2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie poboru podatków i opłat w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów, wynagradzania za inkaso oraz terminów płatności dla inkasentów.	III/22/18 z dnia 20-12-2018 r.
112.	Uchwała Nr III/23/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie uchylenia uchwały Nr XLVII/368/18 Rady Gminy Dywity z dnia 26 września 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszar działek położonych pomiędzy ulicą Polną, a Grzybową w obrębie Dywity, gmina Dywity	III/23/18 z dnia 20-12-2018 r.
113.	Uchwała Nr III/24/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019rok.	III/24/18 z dnia 20-12-2018 r.
114.	Uchwała Nr III/25/18 z dnia 20-12-2018 r. w sprawie dopłaty do taryfowej grupy odbiorców usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Dywity w 2019 roku	III/25/18 z dnia 20-12-2018 r.

Referaty i stanowiska w Urzędzie Gminy

W Urzędzie Gminy pracują Wójt, Sekretarz oraz Skarbnik Gminy. Funkcjonuje też 14 referatów i samodzielnych stanowisk.

Imię i nazwisko	Stanowisko
Jacek Szydło	Wójt Gminy do dn.20.11.2018 r.
Daniel Zadworny	Wójt Gminy od dn. 20.11.2018 r.
Daniel Zadworny	Sekretarz Gminy do dn. 20.11.2018 r.
Teresa Kuptel	Skarbnik Gminy
Marzena Lipińska-Bugaj	Urząd Stanu Cywilnego – Kierownik
Jerzy Wojarski	Referat Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych – Kierownik do dn. 30.09.2018 r.
Teresa Kozicka	Referat Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych – p.o. Kierownik od dn. 01.10.2018 r. do 31.11.2018 r.
Marzena Lipińska-Bugaj	Referat Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych – Kierownik do dn. 01.12.2018 r. do dn. 30.12.2018 r.
Anna Akutowicz	Referat Finansowy - Kierownik
Anna Kościńska	Referat Podatków i Opłat Lokalnych - Kierownik
Teresa Wąsowicz	Referat Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa – Kierownik
Anna Jara	Referat Budownictwa i Inwestycji Komunalnych – Kierownik
Agnieszka Stachowska	Referat Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska – Kierownik
Małgorzata Dziemidowicz	Referat Edukacji, Kultury i Zdrowia – Kierownik
Julian Wojgieniec	Referat Bezpieczeństwa, Transportu Zbiorowego i Sportu – Kierownik
Magdalena Klach-Chęcmanowska	Referat Gospodarki Komunalnej – Kierownik
Teresa Cejmer	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuławkach – Kierownik
Helena Ejściw-Ostrowska	Zespół Prawny Urzędu
Arkadiusz Gajdamowicz	Zespół Prawny Urzędu
Mirosław Gordon	Referat Nowoczesnych Technologii Informatycznych - Kierownik
Ewa Sadowska	Samodzielne Stanowisko ds. Zamówień Publicznych
Pracownik GOPS - dyżur	Punkt Ośrodka Pomocy Społecznej w Dywitach
Jacek Niedzwiecki	Referat Innowacji i Informacji

Sołectwa w Gminie Dywity

W Gminie Dywity znajduje się 20 sołectw, w skład których wchodzi 27 miejscowości. Sołtysami w Gminie jest 11 kobiet i 9 mężczyzn.

Lp.	Sołectwo	Sołtys	Liczba mieszkańców
1.	Barkweda	Wiesław Wasilewski	204
2.	Brąswałd	Longin Rudzik	384
3.	Bukwałd	Bogumiła Brewka	328
4.	Dąbrówka Wielka	Arkadiusz Krezymon	253
5.	Dywity	Urszula Derlacz	2460
6.	Frączki	Maria Preweda	297
7.	Gady	Alicja Antosiak	317
8.	Gradki	Teresa Sezonienko	193
9.	Kieźliny	Tadeusz Bielicki	1201
10.	Ługwałd	Bronisław Szatan	544
11.	Nowe Włóki	Danuta Grabowska	246
12.	Redykajny	Bogumiła Iwona Pająk	96
13.	Rozgity	Karolina Krajewska	96
14.	Roźnowo	Anna Sadrina-Ostrowska	1299
15.	Sętał	Zbigniew Duch	324
16.	Słupy	Bogdan Rudnicki	699
17.	Spręcowo	Krzysztof Kulas	537
18.	Tuławki	Maria Kozioł	525
19.	Wadąg	Janusz Jędrzejewski	341
20.	Zalbki	Zbigniew Pupecki	261

CZĘŚĆ II. GMINA DYWITY W 2018 r.

Gmina Dywity – wprowadzenie

Gmina Dywity jest gminą wiejską, położoną na Pojezierzu Olsztyńskim. Leży w bezpośrednim sąsiedztwie Olsztyna – stolicy województwa warmińsko-mazurskiego – największego miasta w regionie oraz jego głównego ośrodka gospodarczego i naukowego¹.

Gmina zajmuje obszar 161 km² i zamieszkuje ją ponad 11 000 osób. Jej główne zalety to czyste powietrze, zachwycający krajobraz, cisza i spokój, a jednocześnie bardzo dobre skomunikowanie z administracyjnym centrum województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina dysponuje obszarami o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Atrakcyjność zawdzięcza przede wszystkim usytuowaniu: położenie części obszarów w zasięgu terenów chronionego krajobrazu, sąsiedztwo jeziora Wadąg, przepływająca przez gminę rzeka Łyna oraz malownicze lasy, stanowiące 23% jej powierzchni.

Gmina Dywity to doskonałe miejsce wypoczynku dla osób w każdym wieku. Miłośnikom wędkowania oferuje rzeki i jeziora z wieloma gatunkami ryb, a okoliczne lasy są pełne grzybów i owoców leśnych. Zwolennicy aktywnego spędzania czasu mogą tu uprawiać turystykę pieszą, rowerową i kajakową, spotykając na trasie zabytkowe kościoły, kapliczki przydrożne, zespoły dworsko-parkowe, grodziska staropruskie, cmentarze i pomniki przyrody.

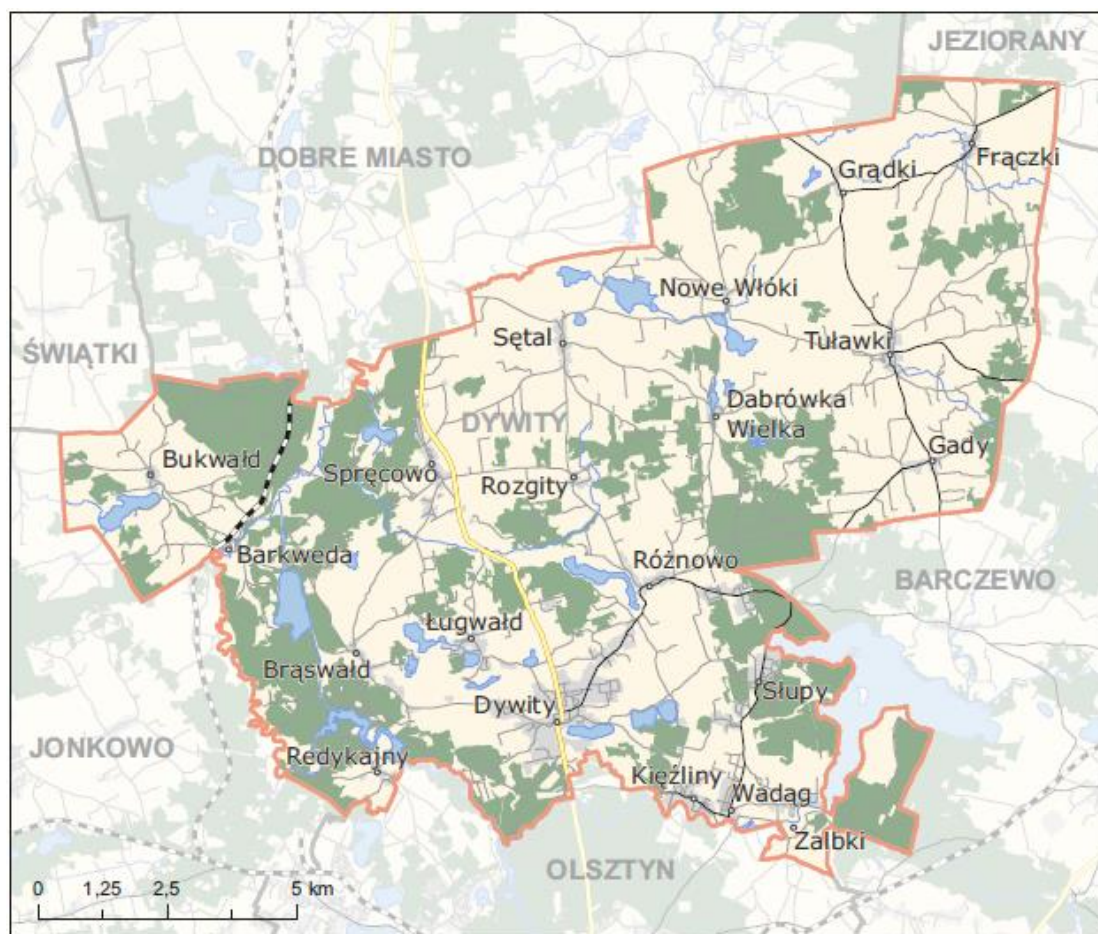
Dywity wykorzystują bezpośrednie sąsiedztwo Olsztyna i oferując dogodne warunki osiedleńcze odnotowują od kilku lat regularny wzrost liczby mieszkańców. Na koniec 2018 roku gminę

Liczba ludności	11 549
Przyrost naturalny (%)	0,27
Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn	103
Zawarte małżeństwa	54

zamieszkiwało 11 549 osób. Dzięki narodzinom 115 nowych mieszkańców dodatni jest przyrost naturalny.

¹ Więcej na temat walorów i wyzwań wynikających z położenia w aglomeracji Olsztyna zaprezentowano w części III raportu.

Mapa 1. Gmina Dywity – mapa poglądowa

◦	siedziby sołectw	—	drogi krajowe
—	granice gminy Dywity	—	drogi główne
—	rzeki	—	drogi wiejskie i osiedlowe
—	jeziora	—	linie kolejowe
—	lasy		
—	tereny zabudowane		

Źródło: www.gminadywity.pl

Aktywni mieszkańcy

Kalendarium wydarzeń²

W 2018 roku odbyło się w Gminie szereg wydarzeń, w których uczestniczyła społeczność lokalna. Kalendarium wydarzeń sportowo-rekreacyjnych prezentuje poniższe zestawienie.

Lp.	Miesiąc	Nazwa działania	Miejsce
1.	Luty	24.02. XVIII Mistrzostwa Gminne Tenisa Stołowego	SP Dywity
2.	Marzec	10.03. X Gminny Turniej Siatkówki Mieszanej	SP Tuławki
3.	Kwiecień	14.04. IX Gminny Turniej „Dwa Ognie 2018”	SP Tuławki
4.	Maj	19.05. XI Turniej Piłkarski Piątek Samorządowych	Gmina Dywity
5.	Maj	Mecz lekkoatletyczny Dywity-Rybno	Stadion Dywity
6.	Maj	Turniej Tańca Sportowego Cheerleaders	Gmina Dywity
7.	Czerwiec	Gminny Splyw Kajakowy	Szlaki kajakowe-powiatu olsztyńskiego
8.	Czerwiec	09.06. Turniej Piłkarski ORLIKA - podsumowanie zajęć sportowych z Animatorem	Orlik w Kieźlinach
9.	Lipiec	1.07 Zawody nordic walking	Gmina Dywity
10.	Sierpień	04.08 Maraton Rowerowy Warnija (trasa rodzinna) - współorganizator	trasa rodzinna – Gmina Dywity
11.	Wrzesień	XVI Gminny Bieg Przejajowy w Brąswaldzie	Brąswald –przystań kajakowa
12.	Wrzesień- Październik	Zawody Lekkoatletyczne	Stadion Komunalny w Dywitach
13.	Wrzesień	V Gminne Regaty Kajakowe	Szlaki kajakowe-powiatu olsztyńskiego
14.	Październik	Wojewódzkie sztafetowe biegi przełajowe WMZ LZS - współorganizator	Brąswald –przystań kajakowa
15.	Listopad	11.11. V Gminny Bieg Niepodległości	Dywity
16.	Listopad – Grudzień	II Mistrzostwa Gminy Dywity w Szachach	Dywity
17.	Grudzień	08.12. X Gminny Turniej Siatkówki Halowej	ZS Tuławki

Charakter organizowanych wydarzeń sprzyja aktywizacji wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku, o szerokiej palecie zainteresowań. Wybrane imprezy, często już o charakterze cyklicznym, są krótko scharakteryzowane poniżej. Kluczowym wnioskiem, jaki należy wyciągnąć z aktywności mieszkańców w 2018 roku jest taki, iż tego typu wydarzenia powinny być utrzymywane w przyszłości.

² Wszystkie zdjęcia w Raporcie pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Dywity. Dziękujemy za ich udostępnienie.

9 maja – Międzygminne Zawody Lekkoatletyczne "Dywity-Rybno-Dobre Miasto"

Każda z gmin wystawiła reprezentację składającą się z 60 zawodników, którzy wystartowali w konkurencjach biegowych, skoku w dal i rzucie piłeczką palantową. Celem imprezy było promowanie aktywności i zdrowego stylu życia wśród młodych ludzi.

10 czerwca – Gminny Dzień Dziecka w Dywitach

To jedna z największych i najchętniej odwiedzanych imprez w Gminie Dywity. W wydarzeniu, które odbywa się co roku na zmodernizowanym stadionie lekkoatletycznym w Dywitach, biorą udział całe rodziny z gminy oraz coraz większa liczba mieszkańców Olsztyna. Magnesem przyciągającym dzieci i młodzież są koncerty uznanych gwiazd muzycznych. W poprzednich latach na dywickiej scenie prezentowały się: Sarsa, Monika Lewczuk, a gwiazdą imprezy w 2018 roku była Lanberry. Imprezę odwiedza przez cały dzień od 2 do 3 tysięcy osób. Podczas wydarzenia prezentowane są również lokalne, gminne, młode talenty muzyczne i wokalne z Powiatowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Dywitach, dzieci uczestniczące w zajęciach w GOK Dywity, jak i *cheerleaderki* z gminy. Dużą atrakcją wydarzenia był olbrzymi plac zabaw z „dmuchańcami”.

30 czerwca – „Dywicka 5-ka”

„Dywicka 5-ka” to impreza masowa skierowana do miłośników biegania i marszów Nordic Walking. W 2018 roku została zorganizowana po raz pierwszy w historii. Uczestnicy mieli do pokonania dwa okrążenia Jeziora Dywickiego, czyli około 4,8 km. W zawodach wzięło udział prawie 200 uczestników w dziesięciu kategoriach wiekowych.

4 sierpnia – Święto Warmińskiego Piwowara

To impreza cykliczna, która promuje bogate dziedzictwo browarnicze Warmii, dywicką Stodołę z jej ofertą zdrowej żywności od lokalnych producentów oraz kulturę piwa. W czasie Święta odbyły się pokazy warzenia piwa, koncerty muzyczne, podczas których zaprezentowały się zespoły znane w całej Polsce, jak chociażby Maleo Reggae Rockers i Tymon Tymanski, turniej gry w kapsle o Mistrzostwo Gminy Dywity oraz finał Warmińskiego Konkursu Piw Domowych. Swoje piwa w czterech kategoriach przystało na konkurs ponad 70 piwowarów domowych z całej Polski. Mieszkańcy mogli odwiedzić stoiska piwowarów domowych i lokalnych browarów z Warmii i Mazur, stoiska z żywnością regionalną oraz z akcesoriami winiarskimi i do warzenia piwa.

4 sierpnia – Maraton Rowerowy “WARNIJA - Szlakami Warmii”

Maraton rowerowy odbywa się od 2017 roku. Składał się z dwóch tras szosowych (157 i 76 km) oraz 29 km trasy rodzinnej po terenie gminy Dywity. Była to już druga edycja rajdu, podczas którego można było doświadczyć piękna walorów krajobrazowych Ziemi Warmińskiej, aktywnie spędzić czas i lepiej poznać

Gminę Dywity. W tej edycji maratonu wzięło udział prawie pół tysiąca uczestników z całej Polski.

3 września – Dożynki – Kiermas Warmiński

W Brąswadzie, na malowniczej polanie nad kanałem Łyny, odbył się już XVIII Kiermas Warmiński, czyli Święto Plonów Gminy Dywity. To była pierwsza w historii gminy impreza masowa, w której wzięło udział od 6 do 7 tysięcy osób. Gwiazdą, która ściągnęła tłumy mieszkańców całego regionu był król disco polo Zenon Martyniuk z zespołem Akcent.

Wydarzenie było także premierą urokliwego miejsca nad kanałem Łyny i widać było, że to znakomita przestrzeń do organizacji dużych eventów. Gmina wcześniej przygotowała infrastrukturę pod imprezę, czyli drogę, prąd i wodę. Atrakcje Święta stanowiły: konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy, park rozrywki dla dzieci, kolekcja pojazdów wojskowych Ziołowej Doliny, lokalne przysmaki i rękodzieło oraz występy lokalnych i regionalnych zespołów muzycznych.

11 listopada – V Gminny Bieg Niepodległości

Jubileuszowy V Gminny Bieg Niepodległości zgromadził rekordową frekwencję – blisko ośmiuset uczestników odbyło trasę wokół Jeziora Dywickiego. Mieszkańcy wspólnie zaśpiewali hymn narodowy, usłyszano także wystrzał z armaty napoleońskiej. Wydarzenie uświetnili rekonstruktorzy oraz bębniarze

z Warmia Rhythm Team. Wręczono też okolicznościowe medale.

W obszarze aktywizacji i integracji społeczności lokalnej mieszczą się również inne działania organizowane przez Urząd Gminy, do których zaliczyć należy:

- ✓ **Gazeta „Przegląd Dywicki”** to bezpłatny dwumiesięcznik wydawany od 2015 roku. Celem gazety jest informowanie mieszkańców o działaniach Urzędu Gminy oraz organów Gminy Dywity, czyli Wójta i Rady. Dwumiesięcznik jest dostępny m.in. w Urzędzie Gminy w Dywitach, GOK Dywity, Gminnym Ośrodku Zdrowia, a także w około 20 sklepach na terenie gminy.
- ✓ **Cyfryzacja Urzędu.** W 2018 roku Gmina Dywity pozyskała 2 mln zł dofinansowania unijnego na projekt „Cyfrowe usługi w zakresie udostępniania informacji publicznej Gminy Dywity”. W całym Urzędzie zainstalowano system nagłośnienia, wideo i bezprzewodowy system konferencyjny do obsługi posiedzeń Rady Gminy Dywity. Wdrożone będą także: Cyfrowy Urząd z portalem płatności, portal e-Rada i e-Softys czy System Elektronicznego Obiegu Dokumentów. Pod koniec 2018 roku Gmina pozyskała także prawie 2,2 mln zł środków unijnych na realizację projektu „Wdrożenie e-usług w zakresie obsługi klientów i kontrahentów sieci wodociągowej”, który zakłada m.in. zakup prawie 3200 wodomierzy ze zdalnym odczytem. Informacje i dane z odczytów będą udostępniane mieszkańcom.
- ✓ **System powiadomień SMS** pozwala przekazywać mieszkańcom najważniejsze informacje dotyczące wydarzeń, awarii sieci wodociągowych i gazowych,

utrudnień komunikacyjnych, zmianach w funkcjonowaniu komunikacji zbiorowej itp.

- ✓ **„Nawigacja dla Mieszkańca”** składa się z nawigacji samochodowej oraz wprowadzonej bazy danych dotyczącej terenu gminy (numery porządkowe wszystkich budynków z terenu gminy). Umożliwia szybsze dotarcie na miejsca zdarzenia odpowiednim służbom, a także nowym mieszkańcom.
- ✓ **Strona internetowa gminy i BIP** znajdują się pod adresami: <http://gminadywity.pl/> oraz <http://www.bip.ugdywity.pl/>

Aktywność Gminnego Ośrodka Kultury

Gminny Ośrodek Kultury pełni ważną funkcję rozwojową umożliwiając mieszkańcom rozwijanie swoich zainteresowań i pasji. W strukturze Gminnego Ośrodka Kultury w Dywitach funkcjonują trzy biblioteki: Biblioteka Publiczna w Dywitach oraz jej dwie filie terenowe w Kieźlinach i Sętału. W Gminnym Ośrodku Kultury swoje aktywności rozwijają:

- ✓ 2 drużyny harcerskie: 34 Wielopoziomowa Drużyna Harcerska „ANTIDOTUM” oraz 7 Dywicka Drużyna Harcerska „SILVA”,
- ✓ 7 grup tanecznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- ✓ zespół wokalny Cantemus,
- ✓ dzieci (zajęcia teatralne dla najmłodszych – Teatr i plastyka dla smyka) oraz seniorzy (Teatrzyk Słowa „SENIORITA”),

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi swoją terenową filię: Ośrodek Rzemiosł Zapomnianych w Gadach.

Szczególnym motywem działania zespołu Gminnego Ośrodka Kultury w Dywitach jest badanie możliwości użycia wiejskiej instytucji kultury jako wehikułu, dzięki któremu możliwe jest przekształcanie zastałych form działania (koła zainteresowań, organizacja imprez, ochrona dziedzictwa kulturowego) w formy dynamiczne – inicjatywy, projekty, akcje. Aktywność Ośrodka zmierza ku odstępowaniu od określenia „edukacja kulturalna”, na rzecz animacji, radości z bycia podmiotem/sprawcą procesów twórczych, kreacji.

Aktywność organizacji społecznych

Na terenie Gminy Dywity funkcjonują 34 organizacje społeczne. Są to fundacje, stowarzyszenia oraz kluby sportowe. Funkcjonuje również Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi obejmuje następujące obszary:

- ✓ realizacja zadań Gminy określonych w ustawach,
- ✓ podwyższanie efektywności działań kierowanych do mieszkańców Gminy,
- ✓ tworzenie systemowych rozwiązań ważnych problemów społecznych,
- ✓ określenie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania,
- ✓ konsultowanie aktów prawa lokalnego.

Współpraca realizowana jest w następujących formach:

- ✓ zlecenie do realizacji zadań publicznych (poprzez powierzenie wykonania zadań lub wspieranie wykonania zadań i przekazanie dotacji na finansowanie określonego zakresu działań),
- ✓ wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków (publikowanie ważnych informacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronach internetowych Gminy, a także przekazywanie przez organizacje informacji o przewidywanych lub realizowanych w danym roku zadaniach sfery publicznej, których realizacja odbywa się w oparciu o środki inne niż wynikające z programu współpracy),
- ✓ konsultowanie z organizacjami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- ✓ kontynuowanie współpracy w ramach Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- ✓ udzielanie pomocy w pozyskiwaniu pomieszczeń, sprzętu oraz terenów z przeznaczeniem na realizację zadań przez organizacje,
- ✓ udostępnienie lokalu komunalnego nieodpłatnie na spotkania w ramach zawartych umów na realizację zadań własnych Gminy, a także na realizację projektów ze środków pozyskanych z innych źródeł, prowadzonych przez organizacje pozarządowe dla społeczności lokalnej Gminy Dywity,
- ✓ udzielanie pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł,
- ✓ organizowanie konsultacji i szkoleń,
- ✓ promowanie przez Gminę działalności organizacji,
- ✓ udostępnianie projektów uchwał w Urzędzie Gminy Dywity,
- ✓ pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej.

Wykaz organizacji pozarządowych

Stowarzyszenia działające na rzecz rozwoju gminy	Stowarzyszenie „Ługwałd” Stowarzyszenie Warmińska Wieś Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Bukwałd Stowarzyszenie „Gradki” Stowarzyszenie „Aktywne Dywity” Stowarzyszenie Miłośników Wsi Barkweda „Grodzisko nad starą Łyną” Stowarzyszenie Miłośników Słup
Inne stowarzyszenia	Warmińskie Stowarzyszenie Kobiet Kieźlińskich Stowarzyszenie „Nasze Gady” Stowarzyszenie „Nasza wieś” Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Słupy i Okolic Stowarzyszenie „Nasze dzieci” Stowarzyszenie 4XK Stowarzyszenie Przyjaciół Sętala Stowarzyszenie „MeloFani’
Fundacje	Fundacja „Albatros” Fundacja „Prymus” Fundacja 36 i 6
Komitet Społeczny	Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły w Spręcowie
Lokalna Grupa Działania	Lokalna Grupa Działania „Warmiński Zakątek”
Kluby sportowe	Dywickie Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Ludowy Klub Sportowy Spręcowo Ludowy Klub Sportowy Różnowo Uczniowski Klub Sportowy „Frendo” Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Asy” Klub Sportowy Iskra
Ochotnicza Straż Pożarna	OSP Tuławki, OSP Brąswałd, OSP Spręcowo i OSP Kieźliny

W 2018 roku ramach realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi zostały ogłoszone 3 konkursy na wsparcie i powierzenie realizacji zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym w następujących obszarach:

- ✓ Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji,
- ✓ Nauka, edukacja, oświata i wychowanie oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- ✓ Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.

Na konkurs wpłynęły 22 wnioski, które otrzymały dofinansowanie. Na realizację 6 projektów w obszarze Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji przeznaczono kwotę 44 351 zł. Dofinansowanie otrzymało m.in. Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Bukwałd na projekt „Od przędzy do własnych pieniędzy, od suszu do animuszu. Bukwałd Wioska Gręplarska Pachnąca Ziołami” w kwocie 13 000 zł. Zrealizowano warsztaty gręplarskie, kulinarne z wykorzystaniem chwastów, ziół oraz artystyczne. Stowarzyszenie Ługwałd otrzymało kwotę 9 400 zł na realizację przedsięwzięcia „Qlturalny Ługwałd z tradycjami 2018”, w ramach którego zostało zorganizowane Święto Małego Dzwonu, próby i przygotowanie spektaklu teatru amatorskiego oraz

spotkanie przedsięwzięcie seniorów. Fundacja 36 i 6 na projekt „ZOOM – Oko Na Maroko, czyli warsztaty filmowe dla dzieci” otrzymała kwotę 5300 zł, w ramach których dzieci poznawały tajniki filmowania.

Nauka, edukacja, oświata i wychowanie oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego to działanie, na które złożono 8 projektów. Dofinansowanie otrzymała Fundacja PRYMUS na organizację przedsięwzięcia „Konkurs stypendialny dla dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej, uczącej się w szkołach na terenie Gminy Dywity” w kwocie 10 000 zł. Środki finansowe na wsparcie projektu Cyfrowy świat na sztaludze - IX edycja otrzymało również Stowarzyszenie „Nasze dzieci” w kwocie 9000 zł. Dofinansowanie w kwocie 4000 zł otrzymała OSP ze Spręcowa na projekt „Ochrona przed pożarem. Edukacja Społeczeństwa Gminy Dywity w zakresie ochrony przed pożarem”. Zrealizowano szkolenia z ochrony p/pożarowej w przedszkolach oraz festyn bezpieczeństwa. Stowarzyszenie „Nasza wieś” otrzymało kwotę 4500 zł na projekt „Akademia ekologii w świetlicy wiejskiej we Frączkach”. W ramach projektu odbywały się cykliczne zajęcia artystyczne z wykorzystaniem materiałów z recyklingu, zwiększające świadomość ekologiczną.

Na realizację projektu „Otwarta świetlica – aktywny czas” kwotę 10000 zł otrzymało Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Bukwałd. W trakcie realizacji projektu odbywały się wielopokoleniowe zajęcia artystyczne w świetlicy wiejskiej. Projekt „Rozwijam talent, tworzę, maluję, rysuję - ryzykownych działań nie podejmuję Wakacje ze sztuką” w kwocie 4000 zł został zrealizowany w świetlicy wiejskiej – działania artystyczne w Spręcowie przez Stowarzyszenie "Wsparcie i pomoc". Łącznie na działania w obszarze nauki wydatkowano kwotę 50000 zł.

Na działanie wspierania integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wpłynęło 8 ofert. Dofinansowanie otrzymały OSP w Kieźlinach (2000 zł) i Spręcowie (3500 zł) na międzypokoleniowe warsztaty artystyczne organizowane w świetlicach wiejskich skierowane zarówno do dzieci jak dorosłych, szczególnie seniorów. Fundacja 36 i 6 na realizację projektu „Narodziny marzeń” otrzymała 3500 zł – zostały zorganizowane warsztaty dla mam i córek. Kwotę 8500 zł otrzymała Fundacja Niebieskie Drzwi na realizację projektu – Cykl zajęć terapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami lub podejrzeniem zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz konsultacje dla rodziców. Środki te zostały wykorzystane na specjalistyczną pracę z osobami autystycznymi. Łącznie wydatkowano kwotę 29 927 zł.

Do konkursu w obszarze Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym został złożony 1 wniosek przez Fundację Prymus na projekt „Budowa wiejskiego kompleksu rekreacyjnego w Brąswałdzie”. Organizacja na realizację tego projektu otrzymała kwotę 67 395 zł. Niestety nie doszło do realizacji przedsięwzięcia i cała kwota została zwrócona do budżetu gminy. Na realizację projektu Prowadzenie Izby Pamięci Marii Zientary – Malewskiej w Brąswałdzie

w obszarze Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji wydano 10000 zł. Zatrudniono przewodnika, który oprowadzał odwiedzających Izbę i opowiadał o historii Warmii oraz doposażono miejsce pamięci Marii Zientary-Malewskiej.

Dofinansowanie 10 000 zł na realizację zadania publicznego w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego otrzymał projekt złożony przez Fundację Albatros pn. „Ptasia Klinika – wsparci działalności Ośrodka Rehabilitacji Ptaków Dzikich w Bukwałdzie”.

W obszarze Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji wniosek został złożony przez Warmińskie Stowarzyszenie Kobiet Kieźlińskich na projekt „Poznajemy kulturę, sztukę i historię naszej Warmii”, które otrzymało 2000 zł na jego realizację. W trakcie realizacji projektu były odtwarzane obrzędy Warmii tj. kisenie kapusty i przygotowywanie blinów.

W ramach sportu masowego środki z budżetu Gminy Dywity zostały wykorzystane na przeprowadzenie i organizację następujących imprez sportowych:

- ✓ Turniej Orlika,
- ✓ Dywicka 5,
- ✓ Maraton Rowerowy Warnija szlakami Warmii – trasa rodzinna,
- ✓ Mistrzostwa Gminy Dywity w Lekkiej Atletyce,
- ✓ VI Gminne Regaty Kajakowe,
- ✓ Gminny Spływ Kajakowy,
- ✓ V Gminny Bieg Niepodległości.

W związku z realizacją imprez sportowych poniesiono wydatki na: nagrody dla uczestników zawodów, medale, dyplomy, puchary, statuetki; posiłki regeneracyjne i napoje dla zawodników; sprzęt i środki niezbędne do przeprowadzenia zawodów – łącznie ponad 13 tys. zł. Na zabezpieczenie medyczne zawodów sportowych przeznaczono łącznie 1900 zł. Na usługi gastronomiczne podczas zawodów sportowych wydano 2440 zł. Na wynajęcie i serwis toalet przenośnych na potrzeby organizacji zawodów sportowych oraz wynajem i serwis przenośnej kabiny prysznicowej na boisku wiejskim w Różnowie przeznaczono 2988 zł. Na usługę profesjonalnego pomiaru czasu podczas zawodów pn. „Dywicka 5” wydano 3014 zł. Wynajem kajaków na dwa spływy kajakowe (dla uczniów szkół z terenu Gminy Dywity oraz radnych, sołtysów i służb mundurowych) przeznaczono łącznie 2070 zł. Środki bezosobowe wykorzystano na organizację zawodów; obsługę zawodów; opiekę nad zawodnikami, prace porządkowe – łącznie 11660 zł. W ramach nagród o charakterze szczególnym niezaliczonych do wynagrodzeń, środki w wysokości 9000 zł przeznaczono na nagrody za osiągnięcia sportowe w roku 2017 dla zawodników, trenerów i działaczy z terenu gminy Dywity.

Środki na umożliwienie mieszkańcom Gminy Dywity uczestnictwa w zajęciach i zawodach sportowych poprzez zapewnienie transportu na zawody sportowe dla

reprezentacji Gminy Dywity wyniosły 9443 zł. Na zabiegi pielęgnacyjne polegające na aeracji, wertykulacji i piaskowaniu boisk wiejskich (Różnowo, Dąbrówka Wielka, Słupy, Tuławki), naprawę sprzętu do pielęgnacji zieleni, zakup nawozów i nasion traw oraz za transport maszyn do pielęgnacji zapłacono łącznie 19377 zł. Dodatkowo sporządzony został projekt techniczny piłkochwyty na boisku wiejskim w Zalbkach za kwotę 700 zł. Za coroczny przegląd stanu technicznego boisk, siłowni zewnętrznych oraz skateparku w Różnowie zapłacono 4511 zł. Zakupiono sprzęt sportowy: stół do tenisa, bramki do piłki nożnej wraz z obciążnikami o wartości 7366 zł. W ramach sportu masowego poniesiono wydatki na inwestycje: Wykonanie oświetlenia zewnętrznego boisk wiejskich w Słupach i Różnowie – II etap, polegający na dostawie i montażu trzech masztów oświetleniowych wraz z okablowaniem, na każdym z boisk oraz zatrudnieniu inspektora nadzoru; łączna kwota inwestycji 83177 zł.

W ramach realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, sportu, rekreacji i turystyki zostały ogłoszone 3 konkursy na wsparcie i na powierzenie realizacji zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym. Na pierwszy konkurs, ogłoszony dnia 8.01.2018 r. dofinansowanie otrzymało 14 ofert na wsparcie oraz 3 oferty na powierzenie realizacji zadań z ww. zakresu. Powierzenie realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji, na łączną kwotę 50 994 zł otrzymało:

- ✓ na kwotę 35 000 zł Gminne Dywickie Zrzeszenie LZS na organizację 6 imprez sportowych (Turniej Tenisa Stołowego, Siatkówki Halowej Mix, Dwa Ognie, Turniej Piątek Samorządowych, Biegi Przełajowe w Brąswałdzie, Turniej Siatkówki Halowej) organizowanych przez Urząd Gminy Dywity w roku 2018 oraz organizację zajęć ogólnorozwojowych z elementami sztuk walki w Szkole w Tuławkach;
- ✓ na kwotę 10 000 zł Gminny Uczniowski Klub Sportowy ASY Dywity, na organizację całorocznych zajęć lekkoatletycznych na stadionie w Dywitach dla dzieci z terenu Gminy Dywity i zawodów sportowych;
- ✓ na kwotę 5 994 zł Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Słupy i Okolic, na organizację zajęć z tańca sportowego w Szkole w Słupach.

Dotację na wsparcie realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji, na łączną kwotę 95 500 zł otrzymało:

- ✓ na kwotę 4 200 zł Stowarzyszenie Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły w Spręcowie na realizację zadania „Sportowe Spręcowo 2018”, na realizację zajęć sportowych w Szkole w Spręcowie oraz organizację Dnia Sportu;
- ✓ na kwotę 10 000 zł Gminny Uczniowski Klub Sportowy ASY Dywity, na realizację zadania pn. „Wyżej, szybciej, dalej. Szukamy przyszłych olimpijczyków” na organizację zajęć lekkoatletycznych na stadionie w Dywitach dla dzieci uczących się w szkołach na terenie Gminy Dywity;

- ✓ na kwotę 4 000 zł Stowarzyszenie Warmińska Wieś na organizację zajęć Nordic Walking, zajęć sportowych na świetlicy wiejskiej i Skateparku w Różnowie;
- ✓ na kwotę łączną 20 000 zł Uczniowski Klub Sportowy Frendo Dywity, na organizację projektów pn. „Piłka nożna to nie tylko sport! Rocznik 2007-2010” oraz „Piłka nożna to nie tylko sport! Rocznik 2004-2006” obejmujących całoroczne zajęcia dla dzieci z piłki nożnej, organizację dwóch turniejów wojewódzkich z piłki nożnej oraz organizację obozu sportowego;
- ✓ na kwotę 4 400 zł Stowarzyszenie Nasza Wieś w Frączkach na realizację projektu pn. „Aktywnie po zdrowie” zakładającego organizację zajęć z piłki nożnej dla dzieci oraz zajęć fitness dla dorosłych;
- ✓ na kwotę 6 300 zł Stowarzyszenie Aktywne Dywity, na realizację projektu pn. „Poćwiczyć czy potaćzyć? A może jedno i drugie? Kontynuacja” obejmującego organizację ćwiczeń ogólnorozwojowych dla dorosłych na stadionie i w szkole w Dywitach;
- ✓ na kwotę 4 000 zł dla Gminnego Dywickiego Zrzeszenia LZS na organizację zajęć wakacyjnych dla dzieci w Dywitach, Tuławkach oraz w Spręcowie z siatkówki, piłki nożnej oraz zapasów;
- ✓ na kwotę 5 500 zł Stowarzyszenie Ługwałd na realizację projektu „Ja mama i tata po boisku lata” na organizację zajęć z siatkówki oraz turnieju siatkówki w Ługwałdzie oraz doposażenie w sprzęt sportowy;
- ✓ na łączną kwotę 20 000 zł Ludowy Klub Sportowy Różnowo na organizację zajęć z piłki nożnej oraz meczy dla młodzików i trampkarzy oraz seniorów;
- ✓ na łączną kwotę 14 000 zł Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Słupy i Okolic na organizację zajęć sportowych z piłki nożnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych na obiektach sportowych boisko w Słupach, „Orlik” w Kieźlinach oraz stadion w Dywitach, utrzymanie i pielęgnacja boiska wiejskiego w Słupach;
- ✓ na kwotę 3 100 zł Stowarzyszenie Nasza Wieś Redykajny na organizację zajęć z jazdy konnej dla mieszkańców Redykajny.

Drugi konkurs, ogłoszono dnia 12 kwietnia 2018 r., na powierzenie organizacji turnieju tańca sportowego. Realizację zadania powierzono Stowarzyszeniu Tańca Sportowego Soltare. Kwota dotacji to 5000 zł na organizację Turnieju Tańca Sportowego Cheerleaders dla wychowanków przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych placówek oświatowych z terenu gminy Dywity oraz zaproszonych zespołów z innych gmin. Dnia 30.08.2018 r. ogłoszono trzeci konkurs na powierzenie zadania do realizacji organizacji pozarządowej. Powierzenie otrzymało Stowarzyszenie Warmińska Wieś, na administrowanie obiektem Skatepark w Różnowie kwotę 3500 zł, w tym w szczególności: wykonywanie czynności związanych z utrzymaniem należytego stanu technicznego obiektu, urządzeń oraz jego wyposażenia; zapewnienie ochrony powierzonego majątku; utrzymanie porządku w obiekcie i przyległym do niego terenie.

Środki budżetowe zostały wykorzystane na bieżące utrzymanie Stadionu Komunalnego w Dywitach oraz Kompleksu Boisk „Orlik” w Kieźlinach tj. zakup energii, usług telekomunikacyjnych i gazu – łącznie 30 607 zł. Ponadto zakupiono benzynę do kosiarek w celu koszenia terenów zielonych na stadionie na łączną kwotę 2 018 zł. Na środki czystości na oba obiekty sportowe przeznaczono 1 998 zł. Na wyposażenie obiektów w sprzęt sportowy (tj. bramki, piłki i kije do unihokeja, taśma miernicza do, piłki, meble na sprzęt sportowy) wykorzystano 4 320 zł. Na materiały eksploatacyjne typu narzędzia ogrodnicze, śruby, gwoździe, świetlówki, artykuły będące na wyposażeniu apteczki pierwszej pomocy, kłódki, farby, wodę, taśmy ostrzegawcze, przeznaczono 2 319 zł. Ponadto poniesiono wydatki w wysokości 3 699 zł na nawozy, nasiona traw, wapno do wytyczania linii boiska, części do kosiarki. Na usługi remontowe wykorzystano łącznie 10 657 zł. W ramach usług pozostałych wykorzystano kwotę w wysokości 12 899 zł m.in. na: opłacenie ZAIKS (możliwość odtwarzania utworów muzycznych na stadionie w Dywitach); transport maszyn do pielęgnacji boisk oraz zakupionych materiałów oraz aplikacja nawozów (2 661 zł); dostawę i montaż konstrukcji stalowej – garażu blaszanego, na „Orliku” w Kieźlinach (2 900 zł) oraz budowę podłoża z kostki brukowej pod garaż (4 305 zł).

Łącznie w ramach utrzymania obiektów sportowych wydano z budżetu gminy Dywity w 2018 r. kwotę 133 422,86 zł.

W ramach wydatków na jednostki OSP sfinansowano:

- ✓ obsługę techniczną narzędzi i pojazdów OSP, obsługę obiektów, wypłatę ekwiwalentu dla członków OSP za udział w akcjach pożarniczych i szkoleniach – 76 187 zł,
- ✓ zakup energii elektrycznej – 22 131 zł,
- ✓ badania wstępne i okresowe strażaków – 1355 zł,
- ✓ zakup usług telekomunikacyjnych – 303 zł,
- ✓ opłaty różne i składki – 28 462 zł (wydatkowano na ubezpieczenia członków OSP oraz pojazdów i urządzeń OSP),
- ✓ zakup usług pozostałych oraz zakup usług remontowych – 33585 zł (wykonano przeglądy i legalizacje sprzętu ratowniczego, naprawy sprzętu i pojazdów).

W ramach zakupów materiałów i wyposażenia zakupiono:

- ✓ paliwa do narzędzi i pojazdów pożarniczych,
- ✓ materiały eksploatacyjne do narzędzi i pojazdów OSP,
- ✓ części w ramach napraw urządzeń OSP,
- ✓ karty telefoniczne do terminali DTG,
- ✓ sprzęt i wyposażenie strażackie m.in.: węże strażackie, ubrania, drabiny pożarnicze, latarki, lampy led, buty strażackie, hełm.

Na zakupy sprzętu i wyposażenia wraz z paliwem wydatkowano 52 542 zł. W ramach zakupów inwestycyjnych zakupiono kamerę termowizyjną za 12 500 zł, z czego 10 tys. z dotacji powiatu olsztyńskiego na wyposażenie OSP Spręcowo. Do czterech jednostek trafiły m.in. defibrylatory, detektory wielogazowe, piły ratownicze do szyb klejonych, przenośne zestawy oświetleniowe. Zakup sprzętu o wartości 46 tys. zł w 99 % dofinansowało Ministerstwo Sprawiedliwości z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości.

W roku 2018 pozyskano także nowy samochód ratowniczo-gaśniczy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuławkach. Wartość samochodu zakupionego przez Ochotniczą Straż Pożarną w Tuławkach to 778 098 zł, z czego 200 tys. stanowi dofinansowanie MSWiA, 250 000 zł dofinansowanie WFOSiGW w Olsztynie, a 328 098 zł zapłaciła Gmina Dywity. W związku z zakupem wykonana została modernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuławkach w celu dostosowania garażu do wysokości pojazdu. Koszt przebudowy remizy wyniósł 107 543 zł.

Rozwój dzieci i młodzieży

Opieka żłobkowa

Opieka żłobkowa dotyczy najmłodszych mieszkańców – dzieci w wieku do 3 lat. Na terenie gminy funkcjonuje 1 żłobek niepubliczny, do którego w 2018 roku uczęszczało 24 dzieci. Ich pobyt w placówce był dotowany przez gminę.

**Liczba dzieci objętych opieką
żłobkową**

24

Edukacja przedszkolna

Edukacja przedszkolna obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat. Na terenie Gminy Dywity w 2018 roku funkcjonowało 6 przedszkoli (4 publiczne i 2 prywatne). Gminne przedszkola pozyskały środki unijne na nowe zajęcia i zakup nowoczesnego wyposażenia, dzięki czemu ich oferta jest bardziej różnorodna i atrakcyjna.

**Liczba dzieci objętych
wychowaniem przedszkolnym**

398

**Liczba dzieci w przedszkolach
samorządowych**

227

Gmina dotowała także 2 placówki niepubliczne: Przedszkole Niepubliczne „Mali Odkrywcy” w Różnowie (75 dzieci) oraz Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Akademia Malucha” w Spręcowie (30 dzieci). Ponadto Gmina dokonuje zwrotu dotacji dla Miasta Olsztyna (średnio 50 dzieci) oraz Gminy Barczewo (4 dzieci), Gminy Jonkowo (1 dziecko) i Gminy Stawiguda (1 dziecko) za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Dywity, a uczęszczające do przedszkoli niepublicznych w tych gminach oraz zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Olsztyn (2 dzieci).

Edukacja szkolna

W ramach świadczenia usług oświatowych gmina zapewniła edukację dzieciom w 5 szkołach podstawowych (w tym 2 szkoły z oddziałami gimnazjalnymi, jedna ze szkół podstawowych posiada dodatkowo filię w innej miejscowości). Gmina Dywity jest organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych, natomiast dotowała także Niepubliczną Szkołą Podstawową w Słupach (49 uczniów).

Liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych	854
Liczba dzieci w oddziałach gimnazjalnych	116

W placówkach oświatowych z terenu gminy zatrudnionych było 197 nauczycieli (w tym 35 w placówkach niepublicznych) oraz 58 pracowników niepedagogicznych. Nauczyciele korzystali z różnych form doskonalenia zawodowego (49 nauczycieli). Były to studia podyplomowe, kursy, warsztaty, szkolenia refundowane bądź dofinansowane przez Gminę. Ponadto nauczyciele skorzystali ze szkoleń rad pedagogicznych sfinansowanych przez organ prowadzący. W wyniku przeprowadzonego postępowania egzaminacyjnego 6 nauczycielom nadano stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. Dwóm pracodawcom przyznano także środki otrzymane z Funduszu Pracy z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów kształcenia 1 młodocianego pracownika, zamieszkałego na terenie Gminy Dywity.

Z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym w roku 2018 skorzystało 306 uczniów. Dotacją przeznaczoną na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe objętych zostało 1086 uczniów klas I-VIII szkół podstawowych oraz klas III oddziałów gimnazjalnych (w tym 13 uczniów niepełnosprawnych).

Naukę pływania w 2018 roku odbyło 97 uczniów klas drugich szkół podstawowych.

1 września 2018 r. oddano do użytku rozbudowaną za ponad 7 mln zł Szkołę Podstawową w Dywitach wraz z obserwatorium astronomicznym. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi pozwala dzieciom na bardziej różnorodne i ciekawe spędzanie czasu wolnego, np. w klubach sportowych.

Szkoły prowadzone przez Gminę Dywity pozyskały w 2018 roku dofinansowanie ze środków zewnętrznych na realizację różnorodnych projektów. Ich wykaz przedstawia poniższa tabela.

Szkoła	Projekt	Kwota dofinansowania zł
SP Dywity	„Akademia eksperymentów – SP Dywity”	127 801,30
SP Tuławki	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29 622,24
	„Nowoczesne szkoły bez barier SP Tuławki i Bukwałd”	70 196,11
	„Poznaj swojego sąsiada– wymiana młodzieży ukraińskiej i polskiej 2018”	5 000,00
	„Książki kochamy – swoją twórczość rozwijamy”	3 650,00
SP Bukwałd	„Nowoczesne szkoły bez barier SP Tuławki i Bukwałd”	70 196,11
PS Kieźliny	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29 622,24
PS Słupy	„MultiLandia dla dzieci w gminie Dywity”	29 622,24
PS nr 2 Dywity	„Cyfrowe Przedszkole w Dywitach”	118 672,36

Powiatowa Szkoła Muzyczna I-go stopnia w Dywitach

Szkoła muzyczna w Dywitach znacznie rozszerza możliwości edukacyjne dzieci z Dywit i gmin sąsiednich. W szkole uczy się 163 uczniów, a placówka w Dywitach zatrudnia ok. 40 nauczycieli (źródło: <http://psmdywity.org/>).

Ochrona zdrowia

W gminie funkcjonuje Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dywitach, który składa się z trzech ośrodków: POZ Dywity, POZ Tuławki oraz Rehabilitacja. SG ZOZ w Dywitach osiągnął w 2018 r. przychody w wysokości prawie 2 mln zł (w niemal 97% pokrywane w ramach kontraktu z NFZ).

Wydatki w ramach funkcjonowania ZOZ (zł)	1 949 523
Liczba pacjentów objętych opieką	5382

W 2018 r. w ramach Światowego Dnia Zdrowia 7 kwietnia w gminie odbyła się „biała sobota”, w czasie której z konsultacji lekarskich skorzystało 297 osób. Dodatkowo cały tydzień po białej sobocie realizowano dla kobiet badania USG piersi. Badaniom poddało się 106 kobiet. 25 kwietnia w Urzędzie Gminy przeprowadzono szkolenie dla kobiet ciężarnych pod hasłem „Dbamy o nasze mamy”. Tego dnia przyszłe mamy mogły nauczyć się jak udzielać pierwszej pomocy, gdy dziecko się zachłyśnie lub zakrztusi i jakie podjąć działania, gdy dojdzie do zatrzymania krążenia. Wykłady położnej miały na celu omówienie jak przygotować się do porodu, co zabrać ze sobą do szpitala, jak ma wyglądać wyprawka dla niemowlaka, kiedy obserwować i reagować na niepokojące objawy. Panie miały możliwość wykonać na miejscu również badanie KTG. Odbył się też wykład dietetyka. W ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono wykład na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży.

Wyremontowano również toaletę dla pacjentów w przychodni w Dywitach, wraz z dostosowaniem miejsca do przewijania dla dzieci. Przeprowadzono także szkolenie wszystkich pracowników w ramach RODO i zaktualizowano program księgowy. Usunięto awarię pieca i ogrzewania w Tuławkach oraz przeprowadzono modernizację łazienki dla pacjentów.

W pierwszy weekend października br. odbyła się kolejna „biała sobota”. W badaniu wad postawy wzięło udział 156 dzieci w wieku szkolnym. Przeprowadzono także profilaktykę stomatologiczną we wszystkich szkołach w gminie. Zakupiono także sprzęt komputerowy i oprogramowanie medyczne, w ramach czego pozyskano dotację z Narodowego Funduszu Zdrowia. Przeprowadzono również przeglądy techniczne w obu budynkach przychodni w Dywitach i Tuławkach.

Opieka społeczna

Pomoc społeczna ma na celu umożliwić mieszkańcom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać. Polega na przyznawaniu świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju infrastruktury socjalnej oraz realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej (zł)	13 618 055
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	195
Liczba osób objętych pomocą społeczną	449
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	178

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy mieszkańcom w formie finansowej, realizacji programów osłonowych, czy też świadczeń niematerialnych. Poniżej wskazane są działania GOPS w każdej z tych form.

Pomoc finansowa

W ramach pomocy finansowej zrealizowano w 2018 roku następujące działania:

Zasiłki stałe – otrzymują osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa, które nie posiadają żadnych źródeł dochodu, a względnie posiadany dochód jest niższy od kryterium dochodowego gwarantowanego ustawą o pomocy społecznej. Zasiłki stałe wypłacane były 50 osobom wypłacono 514 świadczeń na łączną kwotę 276 102 zł.

Zasiłki okresowe – otrzymują osoby z powodu braku możliwości zatrudnienia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności, które nie posiadają własnych źródeł dochodu, a względnie posiadany dochód jest niższy od kryterium dochodowego. Zasiłki okresowe wypłacono 34 rodzinom – liczba świadczeń – 117 – na kwotę 35 000 zł – cała kwota pochodziła z dotacji.

Zasiłki celowe (w tym specjalne zasiłki celowe) – to forma pomocy przeznaczona na zaspokojenie konkretnej potrzeby. Jest to pomoc doraźna, jednorazowa. Udzielana jest osobom i rodzinom, które kwalifikują się do świadczeń z zakresu pomocy

społecznej, zgodnie z określonym w ustawie kryterium dochodowym. Zasiłek celowy może być przyznany na zakup odzieży i obuwia, opatu, pokrycie kosztów leczenia, zakup książek i przyborów szkolnych dla dzieci. Zasiłki celowe wypłacono 127 osobom, a łączna kwota udzielonej pomocy wynosiła 51 827 zł, w tym zasiłek specjalny przyznano 21 rodzinom na łączną kwotę 15 254 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 47 osobom pobierającym zasiłki stałe odprowadzano składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% przysługującego zasiłku – liczba składek 455. Wydatkowano na ten cel kwotę 23 166 zł (22 816 zł to dotacja, a 350 zł to środki własne).

Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej – 19 osób z terenu gminy przebywało w domach pomocy społecznej. Są to osoby samotne, wymagające stałej, całodobowej opieki. Na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę 444 962 zł (185 świadczeń) – środki własne gminy. Gmina pokryła różnicę między kosztem utrzymania mieszkańca, a posiadanym dochodem własnym tego mieszkańca, pomniejszonym o 30%.

Odpłatność za pobyt w schroniskach dla bezdomnych – 12 osób pozbawionych własnego mieszkania przebywało w schroniskach dla bezdomnych. Przyznano im 116 świadczeń na łączny koszt 76 827 zł.

Usługi opiekuńcze – dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych lub osób posiadających rodziny, które z uwagi na pracę zawodową lub odległość zamieszkiwania nie są w stanie zapewnić opieki najbliższymi. Opiekunki domowe zatrudnione przez GOPS Dywity zapewniły pomoc 13 osobom. Łączna kwota na usługi opiekuńcze wyniosła 92 418 zł – w tym środki własne gminy 82 426 zł oraz 9992 zł – pozyskane na opiekę nad osobami starszymi 75+.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – przeznaczane na częściowe pokrycie wydatków związanych z nauką w szkole (zakup podręczników szkolnych, stroju sportowego, częściowe pokrycie udziału w zajęciach pozalekcyjnych). O pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów (stypendia szkolne i zasiłki szkolne) ubiegało się 92 uczniów. Łącznie na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w 2018 roku wydatkowano 60 981 zł z czego 19 911 zł to udział środków własnych, a 41 070 zł to kwota pochodząca z budżetu państwa.

Ubezpieczenia zdrowotne – do GOPS w Dywitach z wnioskiem o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym wystąpiło 14 osób. Wydano 16 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Koszt wydanych decyzji 480 zł.

Dodatki mieszkaniowe – z tej formy pomocy skorzystało 11 rodzin, przyznano 85 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 14 095 zł, kwota ta pochodziła ze środków własnych gminy.

Dowóz do „Barki” – kontynuowano dowóz podopiecznych niepełnosprawnych do Dziennych Środowiskowych Domów Samopomocy w Olsztynie (z pomocy w usługach w tym Domu korzystało 13 osób) – koszt dowozu wynosił 32 255 zł.

Programy osłonowe

W 2018 r. realizowano następujące programy osłonowe:

Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – realizowana była w formie posiłku, zasiłku celowego z przeznaczeniem na żywność 256 osobom. Na posiłki w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 53 517 zł (liczba posiłków 12 073), na posiłki bez konieczności wydawania decyzji wydatkowano kwotę 1 456 zł (liczba dzieci 6 - liczba posiłków 284) a na zasiłki wydatkowano kwotę 107 327 zł (98 osobom – przyznano 405 świadczeń). W ramach programu zapewniono dowóz posiłków do Szkoły Podstawowej w Spręcowie na łączną kwotę 2700 zł. Dożywianie finansowane było w ramach dotacji celowej z budżetu państwa w wysokości 115 500 zł, a kwota 49 500 zł pochodziła ze środków własnych gminy.

Pomoc w ramach programu unijnego POPŻ 2014-2020 – Mieszkańcy Gminy Dywity korzystali z pomocy unijnego programu, w ramach którego osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, bezrobotne, niepełnosprawne otrzymały dodatkową pomoc w formie artykułów spożywczych. Pomoc w tej formie otrzymało 450 osobom z Gminy Dywity, rozdysponowano 28 054 kg żywności. Partycypacja Gminy w kosztach wynosiła łącznie 3 600 zł.

Asystent rodziny – to nowe rozwiązanie i w założeniu ma ono pełnić inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich. W 2018 roku w Ośrodku w okresie od stycznia do końca lipca – pracował jeden asystent rodziny, który swoim nadzorem objął 8 rodzin, w których wychowywało się 20 dzieci. Koszt zadania wynosił 27 050 zł.

Pieczka zastępcza – w związku z realizacją zadania gmina współfinansowała pobyt 4 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 14 w rodzinach zastępczych. Łączny koszt tego zadania pokrywany ze środków własnych gminy wynosił 192 469 zł – spadek odpłatności o 10 591 zł w stosunku do roku ubiegłego.

Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom gminy to:

- ✓ ubóstwo – 50 rodzin (108 osób),
- ✓ bezdomność – 12 osób,

- ✓ potrzeba ochrony macierzyństwa – 10 rodzin (57 osób), w tym wielodzietność 7 rodzin (47 osób),
- ✓ bezrobocie – 42 rodziny (95 osób),
- ✓ niepełnosprawność – 52 rodziny (74 osoby),
- ✓ długotrwała lub ciężka choroba – 72 rodziny (123 osoby),
- ✓ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 45 rodzin (193 osoby),
- ✓ rodziny niepełne – 11 rodzin (24 osoby),
- ✓ rodziny wielodzietne – 13 rodzin (84 osoby),
- ✓ przemoc w rodzinie – 7 rodzin (16 osób),
- ✓ alkoholizm – 9 rodzin (21 osób).

Świadczenia niematerialne

Formy najczęściej udzielanej pomocy w 2018 roku, to:

- ✓ praca socjalna,
- ✓ poradnictwo specjalistyczne,
- ✓ interwencja kryzysowa – działania podejmowane w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących w rodzinach dysfunkcji, w tym tak groźnego zjawiska jak przemoc,
- ✓ udzielenie schronienia w noclegowni, schronisku, domach dla bezdomnych,
- ✓ przyznanie niezbędnego ubrania poprzez dostarczenie bielizny, odzieży, obuwia odpowiednich do pory roku,
- ✓ przyznanie jednego gorącego posiłku dziennie osobie, która we własnym zakresie nie może go sobie zapewnić, pomoc może być doraźna lub okresowa,
- ✓ pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w formie zakupu posiłku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i szkołach,
- ✓ sprawienie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego,
- ✓ przyznanie osobie z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn, która wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, pomocy w formie usług opiekuńczych.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

W 2018 roku kontynuował działalność Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Jego celem jest zintegrowanie działań służb i instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Dywity. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele takich instytucji jak: szkoły, sądy, policja, przychodnia lekarska, ośrodek pomocy społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i kuratorzy.

W 2018 roku do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 21 „Niebieskich Kart – A”. Pomocą objęto 29 rodzin, w których zamieszkiwały 52 osoby – wszczęto 19 procedur.

W przypadku 12 rodzin zakończono procedurę Niebieskich Kart. W przypadku 15 rodzin rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań. Ponadto w Punkcie terapeutycznym dla osób uzależnionych od alkoholu było prowadzone poradnictwo psychologiczne przez psychologa zatrudnionego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dywitach (łącznie porady udzielono 48 osobom).

Poradnictwo pedagogiczne było skierowane do 53 osób i realizowane jest przez pedagoga Szkoły Podstawowej w Dywitach oraz Gimnazjum w Dywitach i Tuławkach z tego rodzaju poradnictwa rodziny mogą korzystać codziennie.

Istnieje także możliwość korzystania z miejsc w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Olsztynie, Ośrodku Interwencji Kryzysowej dla Matek z Dziećmi przy Caritas w Olsztynie oraz Domu Samotnej Matki w Brąswaldzie. Członkowie Zespołu stale współpracują z takimi placówkami jak: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Odwykowa, Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Sprawcy przemocy korzystają z programów korekcyjno-edukacyjnych prowadzonych przez Miejski Zespół Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Olsztynie. W 2018 roku Ośrodek Pomocy po raz trzeci uczestniczył w Ogólnoświatowej Kampanii „Biała Wstążeczka”. To największa na świecie akcja, będąca symbolem sprzeciwu dotyczącego przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet.

Gospodarka komunalna

Transport publiczny

W 2018 roku w ramach porozumienia z gminą Olsztyn w sprawie powierzenia organizacji transportu publicznego na terenie Gminy Dywity wydano 541 938 zł. Obsługa dotyczyła trzech linii komunikacyjnych, tj. 108, 110 i 112. Remont infrastruktury przystankowej wraz z zakupem tabliczek rozkładowych wyniósł 24 700 zł.

Na zakup biletów dla dzieci dowożonych do placówek oświatowych wydano 474 359 zł. Ponadto Gmina Dywity zatrudnia opiekunki, które sprawują opiekę nad dziećmi w czasie podróży. Wydatki na ten cel wyniosły 29 146 zł. Za przewóz osób niepełnosprawnych do placówek oświatowych na terenie Olsztyna gmina Dywity wydała 200 820 zł.

Utrzymanie dróg

W 2018 roku w ramach zadań inwestycyjnych wykonano:

- ✓ utwardzenie drogi w miejscowości Ługwałd (warstwa podbudowy);
- ✓ utwardzenie płytami ażurowymi placu pomiędzy ulicą Spółdzielczą, a ulicą Łąkowa stanowiącej działkę nr 668/1, obręb Dywity, gmina Dywity, z płyt ażurowych o powierzchni ok. 230 m²;
- ✓ przejście dla pieszych przy przystanku w miejscowości Dywity, od ulicy Spółdzielczej;
- ✓ remont drogi w miejscowości Brąswałd do przystani kajakowej;
- ✓ remont chodnika oraz zatoki autobusowa przy ulicy ks. Jagałły w miejscowości Kieźliny.

Prowadzono również liczne działania w zakresie bieżącego utrzymania dróg, do których zaliczają się:

- ✓ dostarczenie i wbudowa kruszywa różnej frakcji do naprawy dróg na terenie gminy (pospółkę w ilości 500 ton, 600 ton gruzu betonowego do napraw dróg, 3000 ton tłuczni kamienno-łamanego);
- ✓ mechaniczne równanie dróg o długości łącznej 150 km;
- ✓ interwencyjne naprawy części dróg (125-krotnie) obejmujące naprawę korony drogi, rozścielenie dostarczonej pospółki, kamienia łamanego, gruzu betonowego;
- ✓ remont cząstkowy i łatanie ubytków nawierzchni dróg asfaltowych;
- ✓ remont odwodnień dróg (rowy otwarte) w miejscowościach;

- ✓ zamontowano progi zwalniające „wyspowe” w miejscowości Dywity (4 komplety);
- ✓ ustawienie znaków drogowych oraz tablic informacyjnych na łączną wartość 20 000 zł;
- ✓ przeglądy techniczne dróg publicznych gminnych,
- ✓ remont newralgicznych odcinków (punktowo) drogi Tuławki – Frączki;
- ✓ remont newralgicznych punktów drogi relacji Myki – Olsztyn (ul. Wiosenna) oraz Dągi – Słupy;
- ✓ podczas wykonywania zabiegów zwalczających śliskość i gołoledź posypywano drogi gminne (150 ton mieszanki piasku z solą);
- ✓ remont zapadniętej ulicy Różewicza w miejscowości Kieźliny;
- ✓ wykonanie II etapu odwodnienia drogi w północnej części wsi Ługwałd;
- ✓ remonty częściowe nawierzchni bitumicznych emulsją i grysami za pomocą remontera drogowego w ilości ok. 1050 m²;
- ✓ koszenie poboczy w ilości ok. 40 650 m²;
- ✓ remont zapadniętego przepustu, wraz z naczółkami i barierkami na drodze Dągi – Słupy;
- ✓ wycinka zakrzaczenia wraz z rębakowaniem na drogach relacji: Barkweda – Polejki, Barkweda – Bukwałd, Dywity – Dągi - Słupy, Dywity-Ługwałd, Różnowo - Dąbrówka Wielka, Rozgity - Spręcowo, Spręcowo-Brąswałd, Dągi – Kieźliny, ulica Sosnowa w miejscowości Dywity;
- ✓ remont przepustu w miejscowości Frączki;
- ✓ wykonanie odwodnienia placu w centrum wsi Redykajny, wraz z remontem drogi wewnętrznej;
- ✓ utwardzenie dojazdu do hydroforni w miejscowości Gradki;
- ✓ remont ścieżki przy jeziorze w miejscowości Dywity;
- ✓ zmiana organizacji ruchu na ulicy Jana Pawła II w Dywitach, dostosowano oznakowanie;
- ✓ remont odwodnienia drogi gruntowej w obrębie wsi Tuławki;
- ✓ stabilizacja pobocza drogi gminnej w miejscowości Ługwałd;
- ✓ remont newralgicznych części drogi pomiędzy Dągami a Słupami, poprzez dowieszenie ok. 60 ton gruzu mielonego, jej przeprofilowanie i zagęszczenie;
- ✓ remont newralgicznych części drogi na koloni Dąbrówka Wielka poprzez dowieszenie ok. 80 ton gruzu mielonego, jej przeprofilowanie i zagęszczenie;
- ✓ remonty częściowe nawierzchni ul. Grzybowej w Dywitach emulsją i grysami;
- ✓ wymiana trzy progów zwalniających na ulicy Kwiatowej w miejscowości Dywity;
- ✓ remont dróg wraz z oczyszczeniem liniowym w miejscowościach: Redykajny, Gady, Dywity – Dągi - Słupy, Kieźliny, Bukwałd, Sętał- Gady- Dąbrówka Wielka, Tuławki, Os. „Wilczkowo”, ul. Ługwałdzka w Dywitach;
- ✓ remont ciągu pieszego przy Gminnym Ośrodku Kultury w Dywitach.

Gospodarka wodno-ściekowa

W 2018 roku nastąpił dalszy wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (tabela poniżej).

Wyszczególnienie	Stan na koniec 2017	Stan na koniec 2018	Przyrost w 2018
Długość sieci wodociągowych (km)	169,00	170,4	1,4
Długość przyłączy wodociągowych (km)	61,65	63,41	1,76
Długość sieci kanalizacji sanitarnej (km)	67,10	68,4	1,3
Długość przyłączy kanalizacji sanitarnej (km)	24,18	25,47	1,29

Na terenie gminy Dywity zawartych jest 3328 umów na dostawę wody i/lub odbiór ścieków. W 2018 r. przybyło 93 odbiorców.

W ramach pracy Referatu Gospodarki Komunalnej prowadzone były prace nad rozbudową i utrzymaniem w stałej sprawności ujęć wody, stacji uzdatniania wody, przepompowni ścieków oraz sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Liczba usuniętych awarii w roku 2018 była wyższa w stosunku do roku 2017 o 18% (270 usuniętych awarii w stosunku do 229 w 2017 r.).

Wyszczególnienie	Rok 2018
Wydano warunki techniczne przyłączenia nieruchomości do sieci wod.-kan.	70
Wydano promesy przyłączenia nieruchomości do sieci wod.-kan.	37
Uzgodniono projekty przyłączenia nieruchomości do sieci wod.-kan.	57
Odbiór sieci i przyłączy wod-kan	71
Usunięto awarie na sieciach:	
- wodociągowej	120
- kanalizacyjnej	150

Dochody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków w roku 2018 wyniosły 3 168 847 zł. Ze wskazanej kwoty 1 387 343 zł stanowią dochody ze sprzedaży wody, 1 765 757 zł z tytułu opłaty za odbiór ścieków oraz 8 683 zł z odsetek za wodę, 6 735 zł z odsetek za ścieki oraz 329 zł koszty upomnień.

Około 85 % mieszkańców terminowo reguluje swoje zobowiązania. W stosunku do nieterminowych wierzycieli wszczynane jest postępowanie windykacyjne. W roku ubiegłym wystawiono 506 wezwań do zapłaty. Umorzono należności 4 odbiorcom wody na łączną kwotę 2 318 zł, 21 odbiorcom odroczone termin płatności lub rozłożono należność na raty.

W roku 2018 dochody z tytułu odbioru przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej wyniosły 23 186 zł oraz 7 626 zł z tytułu uzgodnienia dokumentacji technicznej przyłączy wodno-kanalizacyjnych. Łączna kwota na przejęcia sieci w 2018 r. wyniosła 217 807 zł.

Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne realizowane w 2018 roku:

- ✓ Wodociąg Olsztyn – Dywity, Osiedle Sterowców. Koszt budowy wodociągu Olsztyn-Osiedle Sterowców – 269 590 zł;
- ✓ Budowa wodociągu Dywity-Ługwałd-Różnowo. I etap – 1 415 854 zł;
- ✓ Modernizacja SUW Gradki (78 100 zł);
- ✓ Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków mechaniczno-biologicznej typu SC 25 w Spręcowie. Łączny koszt: 84 000 zł;
- ✓ Projekt budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Myki, gmina Dywity. Wartość 47 600 zł;
- ✓ Budowa odwodnienia przy ul. Spółdzielczej-Wilczkowo w Dywitach – 382 530 zł;
- ✓ Zakup 8 szt. pomp na przepompownie ścieków za kwotę 56 211 zł.

Gospodarka odpadami

W ramach gospodarki odpadami w 2018 roku wykonano następujące działania:

- ✓ utrzymywano czystość i porządek obiektów użyteczności publicznej, opróżniano i zagospodarowywano odpady z 49 pojemników na przystankach autobusowych i placach, 11 świetlic, 7 obiektów sportowych, 3 obiektów rekreacyjnych, 2 placów zabaw, 4 obiektów użyteczności publicznej;
- ✓ zlikwidowano dzikie wysypisko odpadów w miejscowości Myki 1;
- ✓ wykonano nasadzenia rabat kwiatowych na terenach komunalnych;
- ✓ odbierano i zagospodarowywano odpady z ok. 3 100 gospodarstw domowych (ponadto funkcjonował punkt selektywnej zbiórki odpadów oraz dwukrotnie została zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu AGD i RTV);
- ✓ prowadzono monitoring zrehabilitowanego składowiska w Dywitach.
- ✓ zakupiono 3 pojemniki do segregacji odpadów powstałych w Urzędzie Gminy oraz 4 kosze uliczne.

Mienie komunalne

Grunty stanowiące własność komunalną Gminy Dywity zajmują powierzchnię 682 ha, co stanowi 4,24% powierzchni całej gminy. Poniżej przedstawiono strukturę użytków w Gminie.

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
Użytki rolne	299	1,85
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	37	0,23
Tereny przemysłowe	10	0,06
Tereny zabudowane	14	0,09
Zurbanizowane tereny niezabudowane	4	0,03
Tereny rekreacji i wypoczynku	11	0,07
Drogi	279	1,73
Grunty pod wodami	1	0,01
Nieuzytki	23	0,14
Tereny pozostałe, w tym inne tereny komunikacyjne, tereny różne, rowy	4	0,03
Razem:	682	4,24

Gmina Dywity na dzień 31 grudnia 2018 r. posiadała 682 ha powierzchni gruntów, na którą składały się grunty oddane w użytkowanie wieczyste na rzecz osób fizycznych i prawnych – 60,2 ha, pozostające w zasobie gminy – 622 ha, w tym przekazane w dzierżawę, użytkowanie i użyczenie o powierzchni 156 ha. Powierzchnia gruntów należących do Gminy Dywity w 2018 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2017, co miało wpływ na zmianę również struktury użytków tych gruntów. Zmiany w strukturze użytków gruntowych związane są z prowadzoną gospodarką nieruchomościami tj. sprzedażą gruntów należących do Gminy Dywity oraz nabyciem do zasobu gminnego gruntów pod drogi.

W 2018 roku Gmina posiadała udziały w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie o wartości 468 500 zł.

W całym 2018 r. Gmina Dywity z tytułu sprzedaży nieruchomości osiągnęła wpływy wysokości niemal 480 tys. zł i były one konsekwencją zawarcia 11 aktów notarialnych dotyczących zbycia 10847 m² gruntów, w tym: 6 aktów dotyczących sprzedaży nieruchomości gruntowych niezabudowanych w drodze bezprzetargowej na poprawę warunków zagospodarowania przyległych nieruchomości; 2 akty dotyczących sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej i niezabudowanej w drodze przetargu nieograniczonego; 1 akt dotyczący sprzedaży nieruchomości gruntowej niezabudowanej w drodze przetargu ograniczonego; 2 akty dotyczące zamiany nieruchomości gruntowych niezabudowanych stanowiących drogi.

W roku 2018 nie było zainteresowania nabyciem działek budowlanych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, a także lokalami z gminnego zasobu mieszkaniowego.

Wpływy do budżetu gminy z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste wyniosły:

- ✓ od osób fizycznych wyniosły 95 900,62 zł,
- ✓ od osób prawnych wyniosły 24 185,26 zł.

W roku 2018 nie zawierano aktów notarialnych z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste gruntów gminnych ani aktów notarialnych z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności przez użytkowników wieczystych.

Nie wydano także decyzji dotyczących przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w prawo własności, a wpływy do budżetu dotyczyły spłaty rat z decyzji wcześniej wydanych i osiągnęły poziom ponad 31 tys. zł.

Zawarto 104 umowy dzierżawy, a wpływy do budżetu gminy z tytułu czynszu dzierżawnego wyniosły 141 521 zł. Wpływy z tytułu użytkowania gruntów wyniosły 15 463 zł. Z kolei za najem lokali mieszkalnych i użytkowych wpłynęła kwota czynszu najmu wynosząca 59 480 zł.

Wpływy z tytułu opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek podziału oraz na skutek wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej, wyniosły 147 488,99 zł oraz odsetki w wysokości 14 377,96 zł. Wpływy z tytułu opłat planistycznych wyniosły 172 464,36 zł.

W roku 2018 przejęto nieodpłatnie od Skarbu Państwa do gminnego zasobu trzy nieruchomości w drodze komunalizacji działki gruntu o powierzchni 3662 m² stanowiące drogi wewnętrzne położone w obrębach Brąswałd, Bukwałd i Dąbrówka Wielka.

Ponadto nabyto do zasobu gminnego nieruchomości gruntowe położone w Dywitach z przeznaczeniem na cele publiczne i pod zabudowę usługowo-mieszkaniową w celu realizacji roszczenia o wykup części nieruchomości oraz grunty pod drogi lub na poszerzenie dróg położonych w obrębach: Dąbrówka Wielka, Nowe Włóki, Sętań, o łącznej powierzchni 7725 m².

W 2018 roku prowadzono sprawy dotyczące ustanowienia służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorców operatorów sieci przesyłowych. Do budżetu Gminy wpłynęła kwota wynagrodzenia za obciążenie nieruchomości gminnych służebnością przesyłu wynosząca 25 182 zł.

W analizowanym roku 2018 tytułem odszkodowania za przejęte z mocy prawa grunty przeznaczone pod drogi publiczne, wynagrodzenia za korzystanie z gruntów prywatnych, wydatkowano łącznie z budżetu gminy kwotę 185 206 zł.

Budynki wchodzące w skład zasobu mienia komunalnego podlegają również różnej formie zagospodarowania. Budynki, w których funkcjonują Szkoły Podstawowe, Gimnazja i Przedszkola znajdują się w zarządzie dyrektorów tych jednostek. Inne budynki, jak np. Gminny Dom Kultury, budynek Ośrodka Zdrowia, budynki, w których działają Ochotnicze Straże Pożarne – znajdują się w użytkowaniu tych jednostek. Obiekty takie, jak: budynki mieszkalne, niektóre budynki gospodarcze zostały przekazane w najem. Część obiektów znajduje się w bezpośrednim zarządzie Gminy, w tym budynek, w którym mieści się siedziba Urzędu Gminy, obiekty wodno-kanalizacyjne, stacje filtrów, przepompownie.

W 2018 roku zrealizowano następujące zadania inwestycyjne w budynkach komunalnych:

- ✓ wykonano remont dworu w Słupach na potrzeby Młodzieżowego Centrum Aktywności,
- ✓ wykonano remont Izby Pamięci im. Marii Zientary Malewskiej w Brąswałdzie,
- ✓ rozpoczęto remont Świetlicy wiejskiej w Sętału.

Ponadto realizowano liczne remonty, naprawy i przeglądy w budynkach komunalnych:

- ✓ wykonano nowy komin zewnętrzny w kotłowni budynku świetlicy wiejskiej w Tuławkach;
- ✓ dokonano czyszczenia kominów budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej administrowanych przez Gminę Dywity;
- ✓ wykonano remont sterowników kotłów ogrzewających świetlicę w miejscowości Spręcowo, oraz w budynku Urzędu Gminy Dywity;
- ✓ wykonano remont parkietu w pomieszczeniach sali konferencyjnej w budynku UG Dywity;
- ✓ wykonano remont podłogi w Sali tanecznej w budynku GOK Dywity;
- ✓ zagospodarowano teren przy przedszkolu przyległym do Szkoły Podstawowej w miejscowości Dywity;
- ✓ wykonano remont dachu na budynku komunalnym Tuławki 49;
- ✓ sporządzono instrukcję pożarową budynku Urzędu Gminy Dywity;
- ✓ wykonano remont schodów, barierek przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Frączki;
- ✓ wykonano remont części dachu na budynku świetlicy w miejscowości Różnowo;
- ✓ wykonano naprawę ściany zewnętrznej budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Włókach oraz wymieniono uszkodzoną kostkę chodnikową typu polbruk;

- ✓ przeglądy kominiarskie budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (42 obiekty) administrowanych przez Gminę Dywity, przeglądy publicznych placów zabaw na terenie Gminy, przeglądy budowlane budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (42 obiekty) administrowanych przez Gminę Dywity.

Pozostałe

W zakresie innych działań dotyczących gospodarki komunalnej w 2018 roku można wymienić następujące:

- ✓ wykonanie nasadzeń kwiatów na rabatkach i donicach przy gminnych obiektach użyteczności publicznej i obiektach sportowych;
- ✓ wykonanie ekspertyzy p. poż. budynku Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Brąswaldzie oraz budynku Szkoły Podstawowej w Słupach;
- ✓ przetransportowanie i przekazanie 29 bezdomnych psów pod opiekę do międzygminnego schroniska dla zwierząt w Tomarynach;
- ✓ sterylizacja 30 wolno żyjących kotów oraz dokarmianie tych zwierząt;
- ✓ udzielenie pomocy medycznej dwóm wolno żyjącym kotom, jednemu psu, jednemu dzikowi i jednej sarnie;
- ✓ dofinansowano szczepienia przeciwko wściekliźnie (669 psów i kotów).

Sfera gospodarcza

Rynek pracy

Od 2010 roku w Gminie Dywity liczba pracujących stale rośnie, dzięki czemu wzrastał wskaźnik aktywności zawodowej mieszkańców (z 19,6% w 2010 roku do 28,4% w 2017 roku). Dodatkowo spadek liczby osób bezrobotnych pozwolił znacznie zmniejszyć stopę bezrobocia (z 29,6% w 2010 roku do około 10% w 2018 roku).

Wskaźnik aktywności zawodowej mieszkańców (%)	28,4
--	-------------

Podmioty gospodarcze

Liczba podmiotów gospodarczych jest jednym z podstawowych wskaźników określających aktywność gospodarczą danej społeczności. Wpisowi do rejestru REGON podlegają wszystkie osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne oraz jednostki lokalne wyżej wymienionych podmiotów. W 2018 roku w rejestrze REGON były zarejestrowane 1564 podmioty gospodarki narodowej z siedzibą w Gminie Dywity. Ich liczba z roku na rok stale wzrasta. W 2018 roku 98,7% z nich stanowiły podmioty prywatne, a wśród nich działało 12 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (ok. 0,8% prywatnych podmiotów).

Liczba podmiotów gospodarczych w REGON	1564
Liczba nowych podmiotów gosp. w REGON	159
Liczba wyrejestrowanych podmiotów z REGON	110
Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego	12

W 2018 roku najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników (ponad 96% podmiotów), natomiast tylko 0,7% przedsiębiorstw zatrudniło powyżej 50 osób. Spośród 159 nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych 35% należało do sektora przemysłu i budownictwa. Warto zwrócić uwagę także na podmioty sektora kreatywnego, które stanowiły 7% nowych podmiotów.

Kluczowe aktywności gminy w sferze gospodarczej

Poniżej zaprezentowano najważniejsze działania władz lokalnych wspierające klimat przedsiębiorczości w gminie w 2018 roku:

1. **X Jubileuszowe Forum Przedsiębiorców w Gminie Dywity** – 26 kwietnia 2018 roku odbyło się Jubileuszowe Forum Przedsiębiorców, w którym wzięło udział ponad 70 przedsiębiorców z gminy Dywity. Była to znakomita okazja do wymiany doświadczeń, zaprezentowania przedstawicielom biznesu możliwości wsparcia funduszami unijnymi, nowych zasad działania specjalnych stref ekonomicznych i przybliżenia zapisów Konstytucji dla Biznesu. Zorganizowano też panel poświęcony nowym technologiom i start-upom;
2. **Ogłoszenie przetargu na budowę dróg w Strefie Przedsiębiorczości Dywity** –

Ługwałd (maj 2018 r.);

3. **Wsparcie firmy Bujalski sp. z o.o. przez Warmińsko-Mazurską SSE** (grudzień 2018 r.);
4. **Organizacja targowiska wiejskiego „Mój Rynek”**.

Sytuacja finansowa Gminy Dywity³

Gmina Dywity należy do bardziej zamożnych wśród gmin otaczających Olsztyn (zob. szerzej część III Raportu). Generalnie gminy położone wokół dużych miast w Polsce charakteryzuje wysoki poziom dochodów własnych, a w otoczeniu Olsztyna Gmina Dywity ustępuje miejsca jedynie Stawigudzie.

Dochody budżetowe

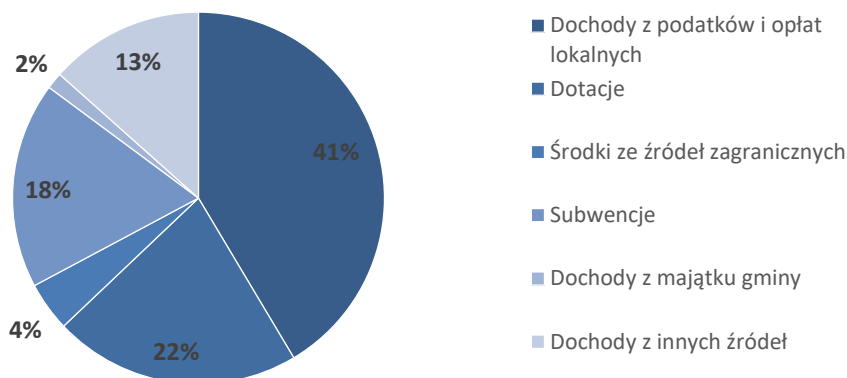
Na dochody każdego samorządu gminnego składają się dochody własne (z podatków i opłat lokalnych, z majątku

gminy), dotacje celowe i subwencje ogólne z budżetu państwa. W 2018 roku dochody Gminy osiągnęły poziom prawie 60 mln zł, co w porównaniu z rokiem 2017 stanowi wzrost o 7,9%. Gmina Dywity

Dochody Gminy Dywity w 2018 r. ogółem (zł)	59 656 931
Dochody bieżące (zł)	56 899 988
Dochody majątkowe (zł)	2 756 942
Dochód na 1 mieszkańca (zł)	5165,55

należy do najzamożniejszych gmin w otoczeniu Olsztyna (zob. część III Raportu).

Struktura dochodów gminy Dywity w 2018 roku

Kluczowe elementy struktury dochodów budżetu gminy Dywity w 2018 roku stanowią:

³ Wszystkie wykorzystane informacje na temat budżetu gminy pochodzą z *Rocznego sprawozdania z realizacji Budżetu Gminy Dywity za 2018 rok* (z marca 2019 roku).

- ✓ dochody z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych: 15 477 649 zł;
- ✓ część oświatowa subwencji ogólnej: 9 811 544 zł;
- ✓ dochody z tytułu podatku od nieruchomości: 6 851 668 zł;
- ✓ wpływy za dostarczaną wodę, odprowadzanie ścieków i gospodarowanie odpadami komunalnymi: 4 404 632 zł.

Należy podkreślić, że gmina Dywity jest uczestnikiem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna. Z tego tytułu uzyskano wpływy m.in. na:

- ✓ budowę wodociągu Dywity – Ługwałd – Różnowo (1 130 584 zł);
- ✓ inwestycje w ramach projektu „Ekomobilny MOF” (988 720 zł);
- ✓ zadanie „Nowoczesna szkoła bez barier” (140 392 zł);
- ✓ zadanie „Akademia eksperymentów” (127 801 zł);
- ✓ zadanie „JA w Internecie. Program szkoleniowy w zakresie kompetencji cyfrowych” (120 000 zł).

Wydatki budżetowe

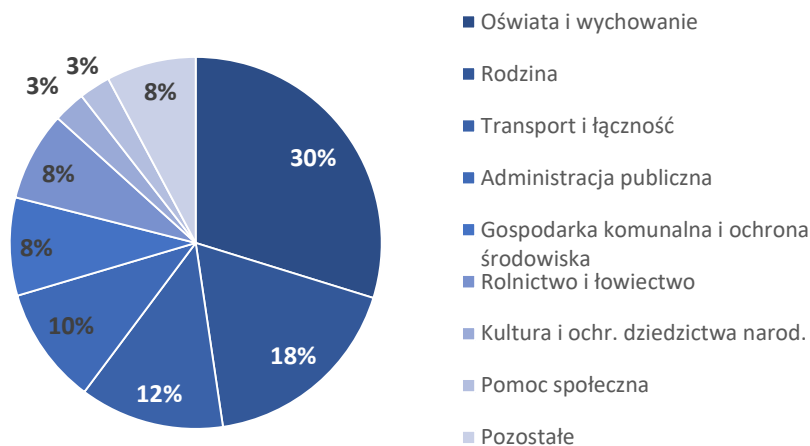
Wydatki gminy dzielą się na bieżące i majątkowe (w tym głównie inwestycyjne). Wydatki bieżące są związane z działalnością urzędu i jednostek gminnych, utrzymaniem obiektów publicznych, dróg, oświetlenia itp. Wydatki majątkowe to środki przeznaczone na inwestycje, np. budowę dróg, ścieżek rowerowych czy przedszkoli.

Wydatki ogółem (zł)	66 364 883
Wydatki bieżące (zł)	49 084 047
Wydatki majątkowe (zł)	17 280 836
Wydatki na 1 mieszkańca (zł)	5746,37

Niemal połowę wydatków budżetowych stanowią wydatki z dwóch działów: „Oświata i wychowanie” (tu znajdują się m.in. wynagrodzenia nauczycieli, zakupy materiałów i pomocy dydaktycznych, ale również koszty rozbudowy Zespołu Szkół w Dywitach) oraz „Rodzina” (ten dział obejmuje m.in. świadczenia społeczne wychowawcze i rodzinne).

Warto podkreślić, że dział „Rolnictwo i łowiectwo” zawiera przede wszystkim inwestycje w infrastrukturę wodociągową i sanitarną (tu mieszczą się kluczowe inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne zrealizowane na terenie gminy: wodociąg Dywity – Bukwałd – Różnowo, kanalizacja Bukwałd – Barkweda, kanalizacja deszczowa w Słupach).

Struktura wydatków gminy w 2018 roku

Zadłużenie budżetowe

Planowany wskaźnik zadłużenia gminy w 2018 roku wyniósł 6,86%. Jednocześnie gmina uzyskała nadwyżkę operacyjną sięgającą prawie 8 mln zł, co stwarza przed nią dobre możliwości uczestniczenia w realizacji działań finansowanych ze środków europejskich w latach 2021-2027.

Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy zagwarantowane sołectwom na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia ich mieszkańców. Mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje, na co mają zostać wykorzystane te środki. Dzięki ustawie o funduszu sołeckim nastąpił znaczny wzrost aktywności społecznej i inicjatyw obywatelskich na terenach wiejskich. Łączne poniesione wydatki w ramach funduszu sołeckiego w 2018 roku wyniosły 504 332 zł.

GMINA DYWITY 2018

Lp.	Sołectwo	Wydatki 2018 rok (zł)
1.	Barkweda	16 774
2.	Brąswałd	23 494
3.	Bukwałd	22 933
4.	Dąbrówka Wielka	18 467
5.	Dywity	43 270
6.	Frączki	19 762
7.	Gady	25 630
8.	Gradki	14 735
9.	Kieźliny	42 921
10.	Ługwałd	32 604
11.	Nowe Włóki	18 571
12.	Redykajny	12 097
13.	Rozgity	12 481
14.	Roźnowo	43 351
15.	Sętał	9 986
16.	Słupy	43 480
17.	Spręcowo	31 775
18.	Tuławki	29 920
19.	Wadąg	24 148
20.	Myki-Zalbki	17 930

Najważniejsze inwestycje w 2018 roku

Do grona kluczowych inwestycji w 2018 roku w gminie Dywity zaliczyć można łącznie 27 inwestycji. Ich wykaz przedstawiono poniżej.

Lp.	Nazwa inwestycji	Zakres inwestycji	Wartość inwestycji (zł)
1.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi powiatowej w Słupach	Przedmiotem inwestycji jest budowa kanalizacji deszczowej wzdłuż drogi powiatowej Nr 1449N na długości 501,5 m wraz z budową umocnionego rowu odwadniającego oraz 1 separatora i 9 studni w celu rozwiązania problemu wód deszczowych w części miejscowości Słupy. Planowany termin zakończenia: czerwiec 2019 rok.	430 000
2.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Bukwałd - Barkweda	Przedmiotem inwestycji jest kompleksowe rozwiązanie problemu gospodarki ściekowej dla miejscowości Barkweda i Bukwałd.	700 000
3.	Pomoc finansowa dla powiatu – MOBILNY MOF droga powiatowa	Gmina Dywity udziela pomocy finansowej w zakresie przygotowania do realizacji inwestycji drogowej polegającej na przebudowie drogi powiatowej nr 1442N od skrzyżowania z DK 51 w miejscowości Spręcowo przez Sętał, Nowe Włóki, Tuławki i Gady	124 476

GMINA DYWITY 2018

	Spręcowo – Tuławki -Barczewo	do skrzyżowania z droga powiatową nr 1430N w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.	
4.	Pomoc finansowa dla powiatu „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1442N od DK 51 Spręcowo – Tuławki – Różnowo – Barczewo do granic Olsztyna”		76 785
5.	Projekty drogowe	W ramach realizacji zadania wykonano dokumentację projektową przebudowy ulicy osiedlowej w Kieźlinach.	50 000
6.	Budowa ulicy Jeżynowej	Przedmiotem inwestycji jest: wykonanie robót ziemnych, podbudowy oraz nawierzchni z kostki betonowej na odcinku 314,65 m o łącznej powierzchni 1.421,44 m ² , wykonanie odcinków sieci kanalizacji deszczowej oraz oświetlenia. Planowany termin zakończenia: 2019 rok.	150 000
7.	Budowa łącznika ul. Spółdzielcza - ul. Warmińska (do osiedla Kormoran)	Przedmiot inwestycji obejmuje budowę odcinka drogi osiedlowej o łącznej długości około 60 m na działce 759/2 (obręb Dywity) łączącej ulicę Spółdzielczą z ulicą Warmińską w Dywitach, budowę odwodnienia, oświetlenia i usunięcia ewentualnych kolizji.	20 000
8.	Budowa ulicy Kwiatowej w Dywitach	Inwestycja w trakcie przygotowywania dokumentacji. Planowany termin zakończenia: 2019 rok.	19 000
9.	Budowa drogi Redykajny – Brąswałd		10 000
10.	Budowa drogi Kieźliny - Dągi	Inwestycja w trakcie przygotowywania dokumentacji.	10 000
11.	Budowa drogi gminnej w strefie przedsiębiorczości Dywity-Ługwałd	Przedmiotem inwestycji jest budowa drogi gminnej łącząca miejscowości Ługwałd –Różnowo o długości 957 m i łącznej powierzchni 7.459 m ² wraz z budową odcinka kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. Inwestycja w trakcie realizacji, planowane zakończenie: 2019 rok.	1 791 000
12.	Przebudowa drogi gminnej w Dywitach położonej na działce 818/1 (przy Agro Helenie)	Przedmiotem inwestycji jest przebudowa odcinków drogi osiedlowej na odcinku długości 306 m i łącznej powierzchni 2.117,80m ² wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej na odcinku 204 m. Inwestycja w trakcie realizacji, planowane zakończenie: 2019 rok.	650 000
13.	Budowa ciągu pieszo – rowerowego Osiedle Leśne – Słupy	Realizacja zadania planowana na 2019 rok.	20 000
14.	Budowa ulicy przy pętli autobusowej w Różnowie	Przedmiotem inwestycji jest budowa drogi obsługującej (pętli autobusowej) na terenie m. Różnowo. Konstrukcja nawierzchni jezdni (840 m ²) i chodników (155 m ²) z koski betonowej oraz odprowadzenie wody opadowej do sieci kanalizacji	600 000

GMINA DYWITY 2018

		deszczowej z PCV z podłączeniem do studzienek. Inwestycja w trakcie realizacji.	
15.	Przebudowa ul. Nad Stawem w Dywitach	Przedmiotem inwestycji jest przebudowa ul. Nad Stawem w miejscowości Dywity na odcinku od ul. Słonecznej w kierunku nieruchomości nr 11 na ulicy Nad Stawem oraz łącznika między ulicą Nad Stawem i ul. Polną. Zakres inwestycji obejmuje wykonanie odcinka drogi o długości 315 m z kostki betonowej, przebudowę istniejącej sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia 0,4 kv. Inwestycja zakończona	474 300
16.	Budowa dróg wraz z odwodnieniem w Słupach – Tamex, Obwodowa	W ramach inwestycji wykonany zostanie remont istniejącej nawierzchni z płyt betonowych na nawierzchnię betonową z kostki typu polbruk na odcinku długości ok. 132 m (powierzchnia 766,92 m ²).	130 000
17.	Przebudowa ul. E. Stein w Kieźlinach – inicjatywy lokalne	Inwestycja realizowana jest w formie inicjatywy lokalnej, zakres inwestycji obejmuje budowę ciągu pieszo - jezdni w ciągu ul. Edyty Stein na odcinku ok. 400 m i obejmuje rozbudowę kanalizacji deszczowej, rozbudowę oświetlenia ulicznego oraz utwardzenie nawierzchni drogi kostką betonową.	125 000
18.	Budowa ulic na osiedlu w Kieźlinach – kontynuacja ul. Różewicza	Przedmiotem inwestycji jest poprawa parametrów drogi o długości 70,2 m poprzez ułożenie nawierzchni z kostki brukowej wraz z wykonaniem odwodnienia drogi i kanalizacji deszczowej. Inwestycja zakończona	154 000
19.	Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej w Dywitach (działka 813/2)	Przedmiotem inwestycji jest wykonanie utwardzenia istniejącej drogi gruntowej. Planowany termin zakończenia: czerwiec 2019 rok.	89 000
20.	Kompleksowy projekt zwiększający ekomobilność na terenie gminy Dywity – EKOMOBILNY MOF	Przedmiotem inwestycji jest rozbudowa drogi gminnej na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatowa 1449N do granicy Olsztyna - ul. Wiosenna wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego oraz budowę ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi powiatowej Nr 1430N Dywity - Różnowo.	1 700 000
21.	Utwardzenie placu przy OSP w Kieźlinach - II etap	Inwestycja polega na utwardzeniu placu przy budynku OSP w Kieźlinach poprzez wymianę nawierzchni z płyt typu „trylinka” na nawierzchnię z kostki betonowej na podbudowie. Inwestycja zakończona.	16 734
22.	Utwardzenie placu przy OSP w Kieźlinach II etap – fundusz sołecki	Inwestycja polega na utwardzeniu placu przy budynku OSP w Kieźlinach poprzez wymianę nawierzchni z płyt typu „trylinka” na nawierzchnię z kostki betonowej na podbudowie. Inwestycja zakończona.	18 266
23.	Zagospodarowanie terenów przyległych do jeziora Dywickiego	Przedmiotem inwestycji jest zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przyległych do jeziora Dywickiego, w skład którego wchodzić będzie wyznaczone miejsce spotkań mieszkańców oraz budowa budynku pełniącego funkcję sanitarno-magazynowego, kładka edukacyjna oraz platforma widokowo-rekreacyjna, a także dopełnienie ścieżek wokół brzegu zgodnie z założeniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Rozpoczęto prace budowlane w zakresie budowy	235 301

		kładki edukacyjnej. Zakończenie zadania planowane na 2019 rok.	
24.	Rozbudowa Zespołu Szkół w Dywitach o przedszkole i szkołę oraz budowa obserwatorium astronom. w ZS w Dywitach	Przedmiotem inwestycji była rozbudowa budynku Zespołu Szkół w Dywitach o część przedszkolną, rozbudowę budynku Zespołu Szkół w Dywitach o część dydaktyczną na potrzeby szkoły, budowa niezależnie funkcjonującego obserwatorium astronomicznego, modernizacja zaplecza kuchennego dla funkcjonowania przedszkola przy Zespole Szkół, remont sanitariatów w istniejącej części, rozbudowa i modernizacja zaplecza sportowego, wyposażenie nowobudowanego obiektu, wykonanie elementów zagospodarowania terenu, przyłączy sanitarnych i elektrycznych, nawierzchni z kostki, elementów małej architektury, dokonanie nasadzeń drzew i krzewów oraz zasianie trawy. Inwestycja zakończona.	2 534 800
25.	Projekty komunalne		43 000
26.	Budowa świetlicy wraz z zapleczem sportowym w Różnowie	Przedmiotem inwestycji jest budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Różnowo z przeznaczeniem części budynku na cele kulturowe (68% powierzchni użytkowej) oraz pozostałą część szatniowo – sportową (32%).	5 000
27.	Budowa Hali Sportowej w Dywitach	Opracowano pełną dokumentację projektową, złożono wnioski o pozwolenie na budowę. Starosta Olsztyński wydał decyzję zatwierdzającą projekt i udzielającą pozwolenia na budowę hali.	365 925

CZĘŚĆ III. W KIERUNKU AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY DYWITY

Strategia rozwoju gminy Dywity ma pomóc mieszkańcom i władzom lokalnym realizować wspólną wizję. Aktualna Strategia gminy Dywity została uchwalona przez Radę Gminy w 2010 roku, a jej zakres czasowy sięga roku 2020. Jednocześnie w otoczeniu następują ważne zmiany, co oznacza, że władze gminy podejmą, być może jeszcze w 2019 roku, działania na rzecz aktualizacji Strategii.

Potrzeba aktualizacji Strategii

Raporty z realizacji Strategii rozwoju gminy Dywity dokumentują postępy w osiągnięciu poszczególnych celów, przy czym część z zakładanych celów i działań pozostaje wciąż aktualna.

W otoczeniu gminy Dywity zachodzą dynamiczne zmiany, które wskazują, że prace strategiczne mogą, a wręcz powinny rozpocząć się szybciej, czyli jeszcze w 2019 r. Najważniejszym czynnikiem zewnętrznym są zaawansowane prace nad aktualizacją Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego, które powinny zakończyć się pod koniec 2019 r. Samorząd województwa aktualizuje Strategię ze względu na przyjęcie przez Rząd RP Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz toczące się prace nad tzw. strategiami horyzontalnymi, w tym Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (dokument jest już po konsultacjach społecznych).

Gmina Dywity, wzorem dotychczasowych doświadczeń, będzie starała się pozyskiwać środki zewnętrzne na potrzebne działania rozwojowe. Środki te w przeważającej mierze będą pochodziły ze źródeł Unii Europejskiej, a na poziomie regionalnym – z Regionalnego Programu Operacyjnego. Nowy budżet UE jest zatem kolejnym czynnikiem, który wpływa na podejście strategiczne, ale również nakazuje rozważenie aktualizacji strategii gminnych.

Publiczne środki zewnętrzne, krajowe i zagraniczne, są uwarunkowane procesami o charakterze międzynarodowym, czasem globalnym. To, w jakim stopniu województwo warmińsko-mazurskie będzie mogło korzystać z polityki spójności, uzależnione jest od takich czynników, jak:

- ✓ finalne konsekwencje wyjścia Wielkiej Brytanii z UE (jeśli to w ogóle nastąpi);
- ✓ umiejętność radzenia sobie z kryzysami w UE (np. z kryzysem migracyjnym);

- ✓ ukierunkowanie interwencji UE na działania związane z innowacyjnością (głównie inteligentne specjalizacje), „zieloną” i niskowęglową gospodarką (OZE, gospodarka cyrkularna, zmiany klimatyczne), które powinny np. w województwie warmińsko-mazurskim koncentrować ok. 65% wydatków ze środków UE;
- ✓ podejście Rządu RP do egzekwowania zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która w warstwie deklaratywnej koncentruje się na obszarach problemowych i miastach tracących swoje funkcje społeczno-gospodarcze (gmina Dywity i miasto Olsztyn nie należą do żadnej z tych kategorii).

Poza wskazanymi uwarunkowaniami ważna będzie skuteczność samorządów lokalnych w budowaniu sieci współpracy (wewnątrz wojewódzkich, jak i międzynarodowych), które pozwolą efektywnie wykorzystać szansę, jaką będą środki Europejskie (w znacznie większej mierze, niż dotychczas pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego, zatem istotne będzie generowanie projektów „miękkich”).

Kluczowe wnioski z dotychczasowych prac nad aktualizacją Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego

Rozpoczęte w 2018 roku prace nad aktualizacją Strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego wchodzą w fazę kształtowania dokumentu (prawdopodobnie będzie on uchwalany przez Sejmik Województwa jeszcze przed końcem 2019 roku). Obecnie można sformułować następujące wnioski dla gminy Dywity w kontekście prowadzonych dotychczas działań:

- ✓ Olsztyn i jego aglomeracja traktowana będzie jako główna siła rozwojowa całego województwa, w której będą zachodziły procesy włączające region w działania związane z podnoszeniem konkurencyjności oraz innowacyjności;
- ✓ polityka rozwoju będzie operowała najprawdopodobniej obszarami strategicznej interwencji, wśród których na pewno znajdzie się aglomeracja Olsztyna (w tym gmina Dywity). Należy podkreślić, że wciąż nie przesądzone są instrumenty adresowane do miast wojewódzkich z poziomu krajowego;
- ✓ ważnym kierunkiem działań w ramach Strategii województwa pozostanie rozwój infrastruktury (w tym drogowej), a także działania ukierunkowane na wzrost jakości życia (wizja rozwoju województwa pozostanie prawdopodobnie bez zmian) oraz dotyczące efektywnego wykorzystania interwencji unijnej (innowacyjność, zielona gospodarka).

Powyższe oznacza, że gmina Dywity w latach 2020-2027 będzie mogła wykorzystywać w jeszcze większym niż dotychczas stopniu fakt położenia w Olsztyńskim Obszarze Aglomeracyjnym (OOA). Jednak efektywność wykorzystania nadchodzących szans

wymagać będzie zarówno dobrej współpracy w ramach OOA, jak i skutecznych działań o charakterze konkurencyjnym (napływ mieszkańców, przedsiębiorców).

Wizja rozwoju gminy i cel strategiczny – czy jesteśmy bliżej?

W Strategii rozwoju gminy Dywity do 2020 r. sformułowano następującą wizję rozwoju:

Gmina Dywity oferująca wysoką jakość życia i konkurencyjność, w pełni wykorzystująca i wspierająca rozwój funkcji metropolitalnych Olsztyna

a także jeden cel główny:

Wzrost znaczenia Gminy Dywity jako miejsca o wysokiej atrakcyjności zamieszkania i prowadzenia biznesu w obszarze metropolitalnym Olsztyna.

Zarówno wizja, jak i cel główny sygnalizują działania władz lokalnych ukierunkowane na jakość życia mieszkańców. Kluczem do osiągnięcia sukcesu ma być konkurencyjność gminy zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym.

Analiza konkurencyjności gminy Dywity

W pracach nad aktualną Strategią wykorzystano analizę sytuacji gminy Dywity na tle pozostałych gmin otaczających miasto Olsztyn, a także na tle wybranych 17 gmin z Polski (tzw. grupa porównawcza⁴). Ze względu na dostępność danych pozwalających na porównania, większość analizowanych wskaźników dotyczy lat 2010-2017⁵.

Potencjał ludnościowy

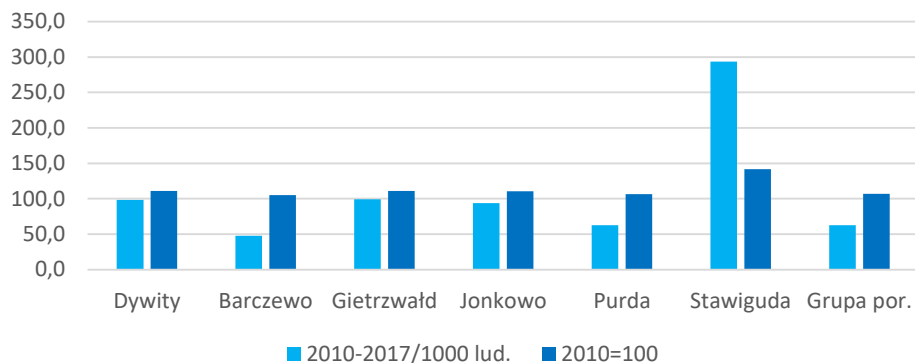
Gmina Dywity liczyła na koniec 2017 roku 11533 mieszkańców i wyróżniała się pod tym względem wśród gmin otaczających Olsztyn. Dynamika zmian liczby ludności jest wysoka (110,9% w stosunku do 2010 roku), jednak daje to gminie trzecie miejsce wśród analizowanych gmin otoczenia stolicy województwa. Zjawisko wzrostu liczby mieszkańców obrazuje proces suburbanizacji i świadczy o konkurencyjności osiedleńczej gmin. W otoczeniu Olsztyna zachodzi taka konkurencja, którą obecnie wygrywa gmina Stawiguda (jej walory zostały wzmocnione przez zakończenie inwestycji drogowej łączącej Olsztyn z drogą krajową nr 7 w Olsztynku). Zmiana liczby

⁴ Gminy te położone są w różnych częściach kraju, przy czym ważne było ich podobieństwo do gminy Dywity ze względu na: charakter gminy (gm. wiejska); wielkość (liczba mieszkańców); położenie (w pobliżu dużego miasta). Łącznie wybrano 17 gmin z całej Polski.

⁵ Założono, że w procesie finalizowania prac diagnostycznych przeprowadzona zostanie aktualizacja danych za 2018 rok.

ludności w gminie Dywity (w latach 2010-2017 w stosunku do obecnej liczby mieszkańców – Wykres 1) na tle gmin z grupy porównawczej pokazuje, że Dywity wykazują wysoką konkurencyjność osiedleńczą.

Wykres 1. Zmiana liczby ludności w latach 2010-2017

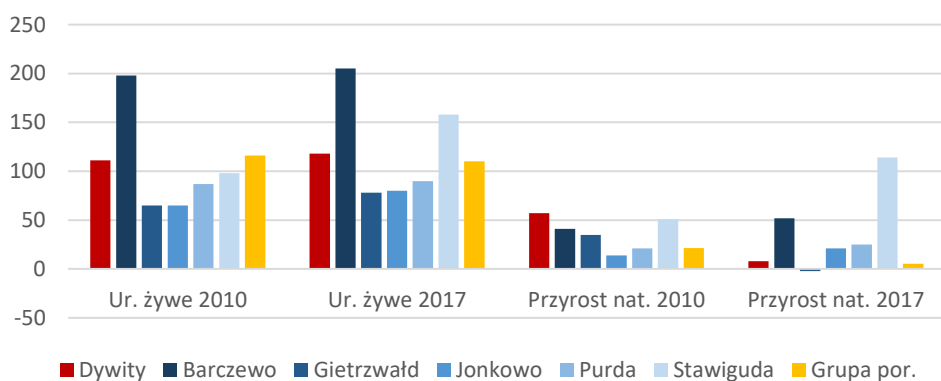

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wprawdzie Dywity są drugą pod względem liczby ludności gminą w otoczeniu Olsztyna, to bezwzględne wartości urodzeń żywych oraz przyrostu naturalnego w latach 2010 i 2017 obrazują zdecydowanie silną konkurencję ze strony Stawigudy, a także fakt osłabienia wartości przyrostu naturalnego Wykres 2.

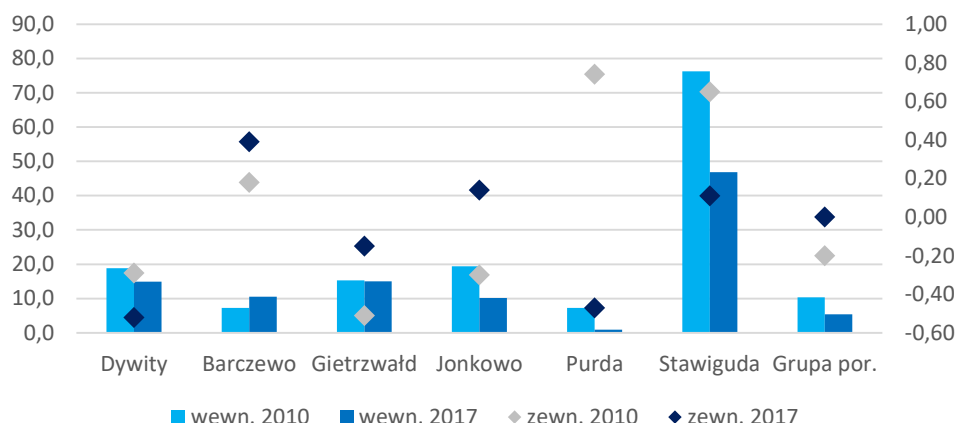
Wzrost liczby ludności w gminie Dywity determinowany jest zatem procesami migracyjnymi, i to wyłącznie migracjami wewnętrznymi, ponieważ w przypadku migracji zagranicznych gmina odnotowuje ujemne saldo (Wykres 3).

Wykres 2. Urodzenia i przyrost naturalny w latach 2010 i 2017 (liczba)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych (oś lewa) i zewnętrznych (oś prawa) na 1000 ludności w latach 2010 i 2017

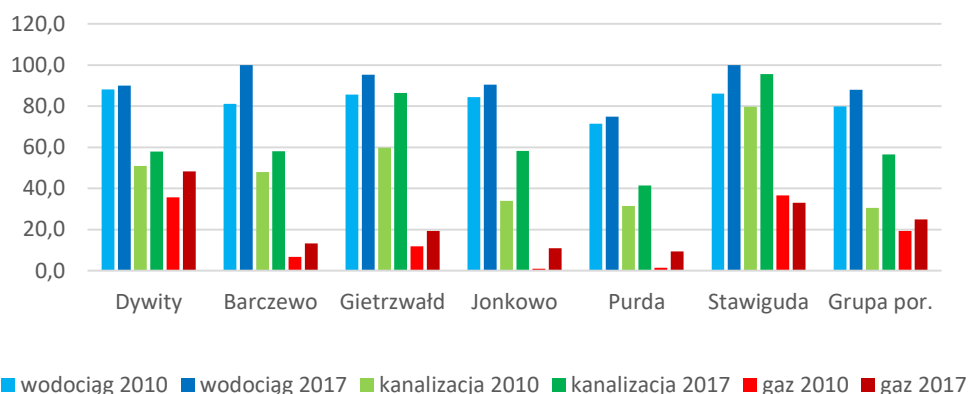
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Warunki życia mieszkańców

Gmina Dywity jest najmniejszą pod względem powierzchni jednostką otaczającą Olsztyn (161 km², a nieco większe jest Jonkowo – 169 km²). Wielkość gminy stanowi mimo to pewien problem ze względu na rozproszenie sieci osadniczej i związane z tym koszty dostarczenia infrastruktury i usług publicznych.

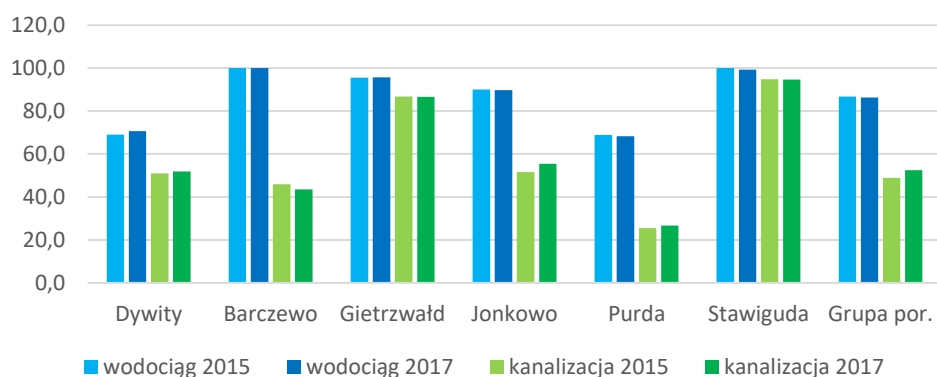
W każdym z trzech głównych rodzajów infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, gaz) w latach 2010-2017 nastąpiła w gminie poprawa, przy czym w porównaniu z konkurentami najstabsza sytuacja jest w przypadku odsetka mieszkańców podłączonych do kanalizacji, zaś relatywnie najlepiej wygląda dostępność gazu (najwyższy odsetek, również w stosunku do grupy porównawczej – Wykres 4). Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w gminie Dywity w 2017 roku wyniósł prawie 60% i był porównywalny z 3 innymi gminami sąsiadującymi z Olsztynem. Jednak 2 gminy osiągnęły dużo lepsze wyniki od pozostałych gmin - Gietrzwałd i Stawiguda (odpowiednio 86,4% i 95,5% mieszkańców korzystających z kanalizacji).

Wykres 4. Odsetek mieszkańców korzystających z infrastruktury technicznej w latach 2010 i 2017 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 5. Budynki podłączone do sieci jako % budynków mieszkalnych w latach 2015-2017

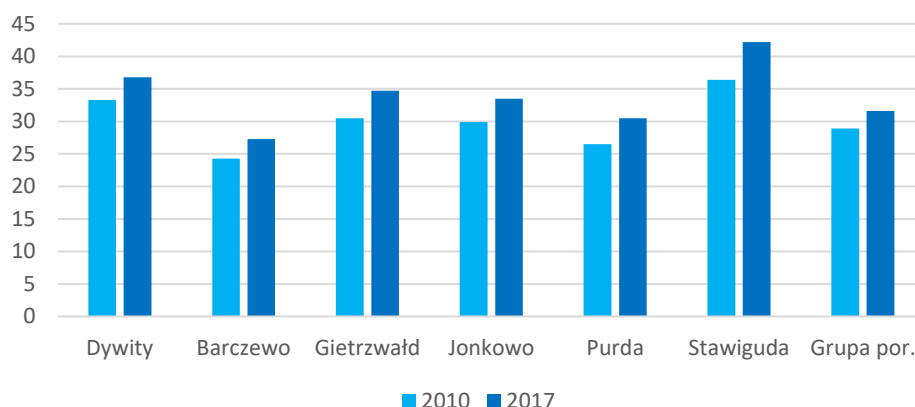
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Niemal wszystkie gminy z otoczenia Olsztyna oraz grupa porównawcza charakteryzuje wyższy, niż w Dywitach, wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej, a nieco lepiej wypadają Dywity w przypadku podłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej (Wykres 5).

Gmina Dywity charakteryzuje się bardzo wysokim wskaźnikiem powierzchni użytkowej mieszkań przypadającej na jednego mieszkańca (37 m², wyższa wartość występuje tylko w gminie Stawiguda) i znaczący jest wzrost powierzchni mieszkaniowej w latach 2010-2017 (Wykres 6).

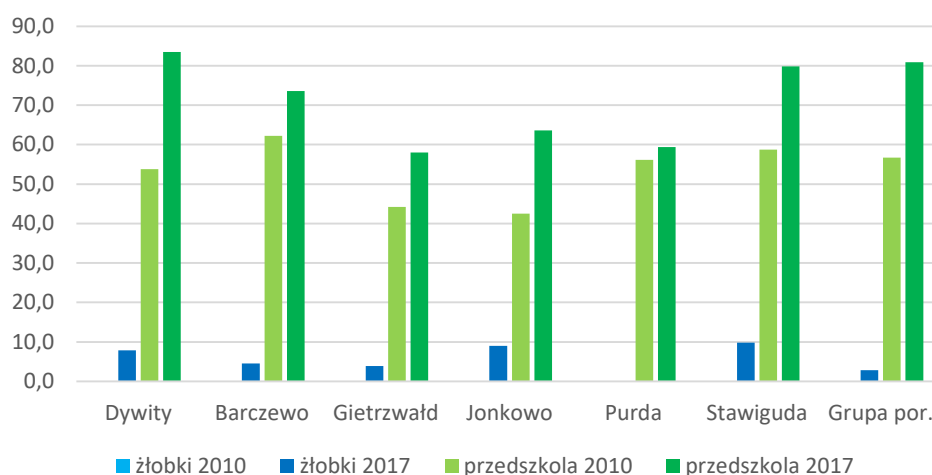
Wykres 6. Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 os. w latach 2010 i 2017 (m²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ważnym elementem warunków życia mieszkańców gminy są możliwości opieki nad dziećmi. W tym zakresie gmina Dywity charakteryzuje się (Wykres 7):

Wykres 7. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach i przedszkolach (odpowiednie grupy wiekowe, w latach 2010 i 2017)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

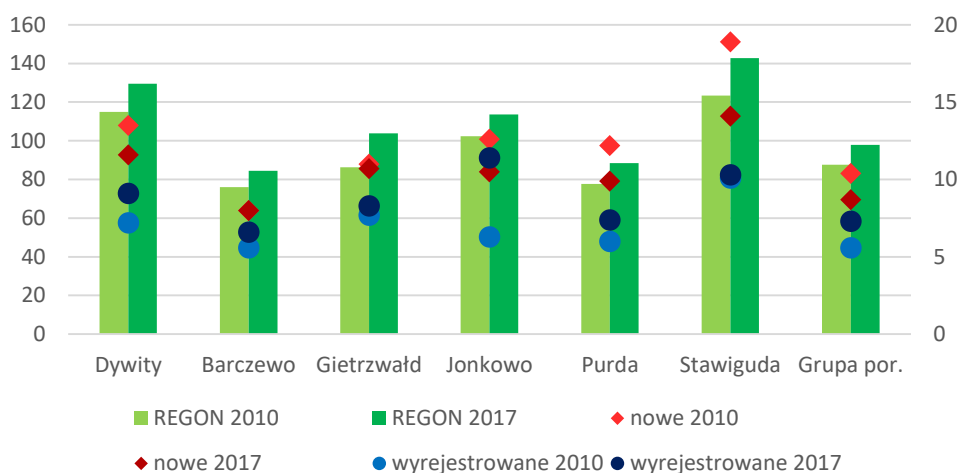
- ✓ relatywnie dobrą sytuacją w przypadku opieki nad dziećmi w żłobkach,
- ✓ bardzo dobrą sytuacją w zakresie dostępności przedszkoli.

Gospodarka

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Dywity zarejestrowanych w systemie REGON na przestrzeni lat 2010–2017 ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2017 r. stanowiła 125% stanu z 2010 r. (wzrost o 297 jednostek - do 1493 podmiotów, czyli prawie 130 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – drugie miejsce wśród gmin otaczających Olsztyn – Wykres 8). Ponadto istotne są dwie zależności, obserwowane również w innych gminach:

- ✓ w 2017 roku zarejestrowało się mniej podmiotów nowych, niż w roku 2010, przy czym liczba nowozarejestrowanych podmiotów na 1000 mieszkańców w gminie Dywity daje jej drugą pozycję wśród analizowanych jednostek;
- ✓ w 2017 roku również więcej podmiotów niż w 2010 wyrejestrowało się, ale istotne jest, że zawsze liczby te były mniejsze od liczby podmiotów nowozarejestrowanych.

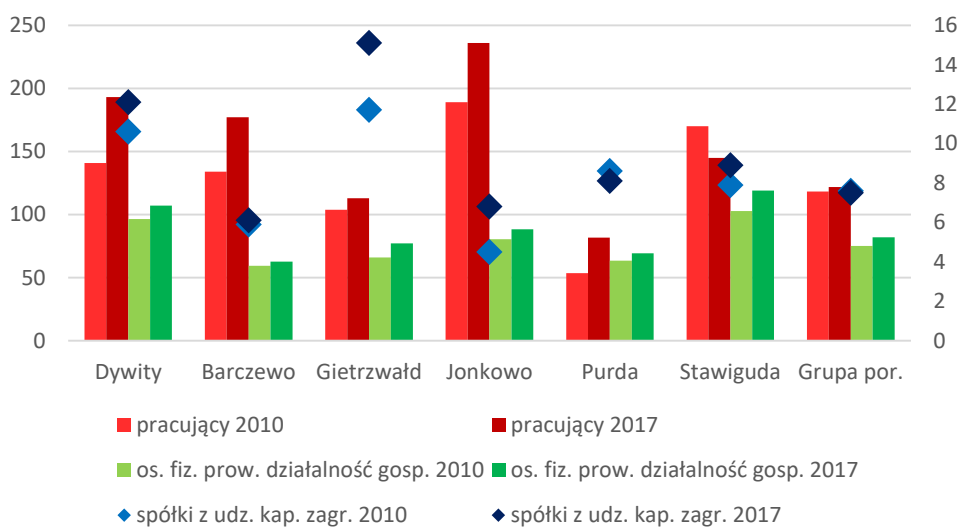
Wykres 8. Podmioty zarejestrowane w REGON na 1000 mieszk. (oś lewa) oraz podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane na 1000 mieszk. (oś prawa) w latach 2010 i 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba pracujących w głównym miejscu pracy przypadających na 1000 mieszkańców plasuje gminę Dywity na drugim miejscu (Wykres 9), a wzrost wartości tego wskaźnika daje Dywitom miejsce lidera. Wzrostem charakteryzuje się również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (Dywity zajmują drugie miejsce wśród gmin otoczenia Olsztyna).

Wykres 9. Pracujący i osoby fizyczne na 1000 mieszk. (oś lewa) oraz spółki z udziałem zagranicznym na 10 tys. mieszk. (oś prawa) w latach 2010 i 2017

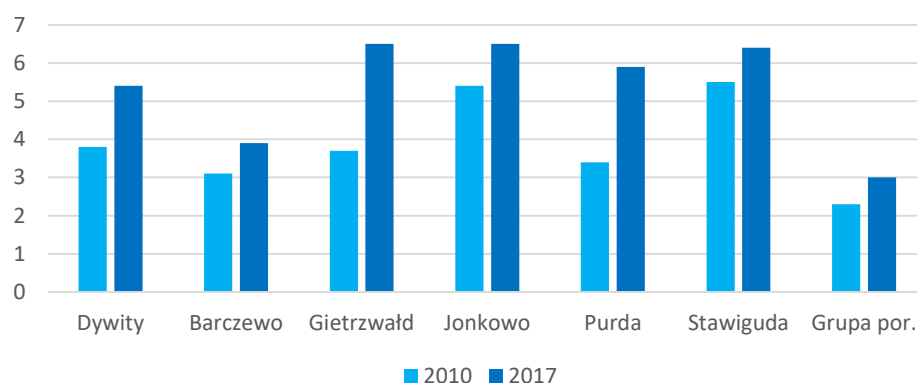
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W otoczeniu Olsztyna zarejestrowanych jest niewiele podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego. W tym obszarze gmina Dywity również zajmuje drugie miejsce, tym razem za gminą Gietrzwałd.

Aktywność społeczna

W latach 2010-2017 gminy sąsiadujące z Olsztynem odnotowały znaczący wzrost liczby organizacji społecznych, co skutkowało przesunięciem się gminy Dywity w rankingu z pozycji trzeciej na piątą (Wykres 10).

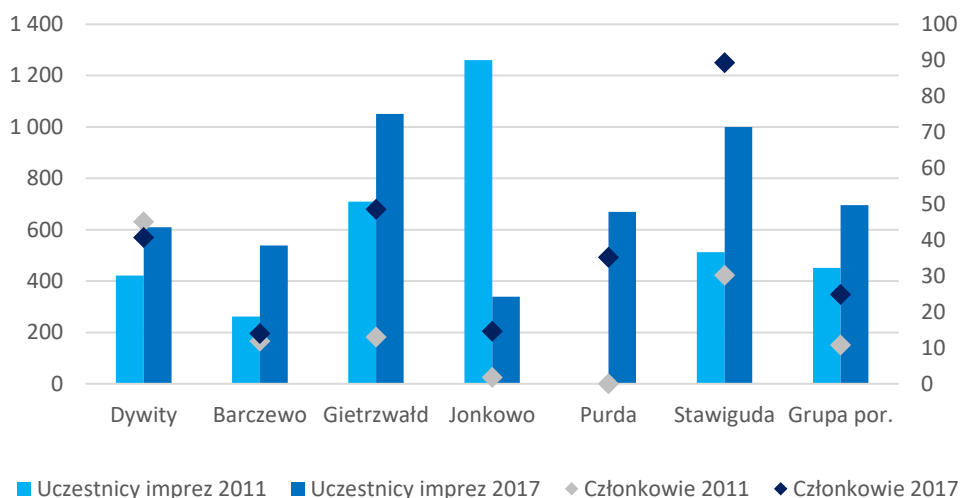
Wykres 10. Liczba organizacji społecznych na 1000 mieszk. w latach 2010 i 2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Żadna gmina z otoczenia Olsztyna nie organizuje imprez masowych, ale są aktywne w różnych innych formach aktywizacji mieszkańców (Wykres 11), co widoczne jest w dużej zmienności wartości analizowanych wskaźników. W zakresie uczestników imprez na 1000 mieszkańców gmina Dywity odnotowuje postępy, jednak nie tak spektakularne, jak inne gminy (np. Purda). Również w zakresie członkostwa mieszkańców w różnych formach aktywności społecznej zachowany jest w istocie stan z 2011 roku, co w sytuacji wzrostu wartości tego wskaźnika w innych gminach przesuwa gminę Dywity z pozycji pierwszej na trzecią.

Wykres 11. Uczestnicy imprez na 1000 mieszk. (oś lewa) i członkowie grup artystycznych, kół, klubów i sekcji na 1000 mieszk. (oś prawa) w latach 2011 i 2017

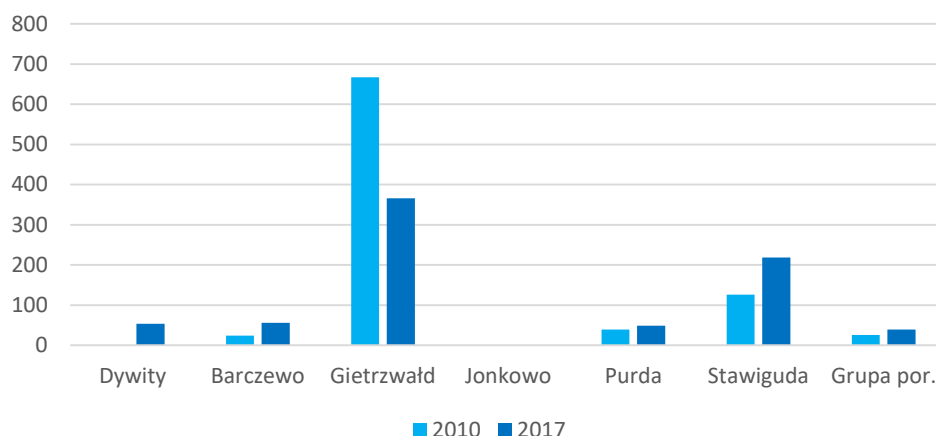
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie gminy Dywity nie ma żadnego hotelu i motelu, jednak od kilku lat rozwija się oferta noclegowa (w kwaterach agroturystycznych i pokojach gościnnych). Słabość w tym zakresie jest cechą charakterystyczną większości gmin „obwarzankowych” (Wykres 12), choć w przypadku otoczenia Olsztyna wyróżniają się Gietrzwałd i Stawiguda.

Gmina nie posiada walorów turystycznych o znaczeniu ponadlokalnym. W ramach zagospodarowania turystycznego można wymieć łowiska wędkarskie, miejsca oferujące spływy kajakowe, przejażdżki konne, fermę strusi, mini Zwierzyniec, kąpieliska. Na terenie gminy Dywity wytyczone są również 3 szlaki rowerowe, szlaki piesze i szlak kajakowy na łynie.

Istniejące walory krajobrazowe oraz zagospodarowanie pozwalają na wykorzystywanie gminy w zakresie rekreacji i wypoczynku jednodniowego, szczególnie sobotnio-niedzielnego. Klientami mogą być zarówno mieszkańcy gminy Dywity, jak i gmin okolicznych, szczególnie Olsztyna. Ulokowanie większości elementów tego zagospodarowania w południowej części gminy zwiększa szanse na wykorzystanie jej przez tę właśnie grupę użytkowników.

Wykres 12. Udzielone noclegi turystom zagranicznym na 1000 mieszk. w latach 2010 i 2017

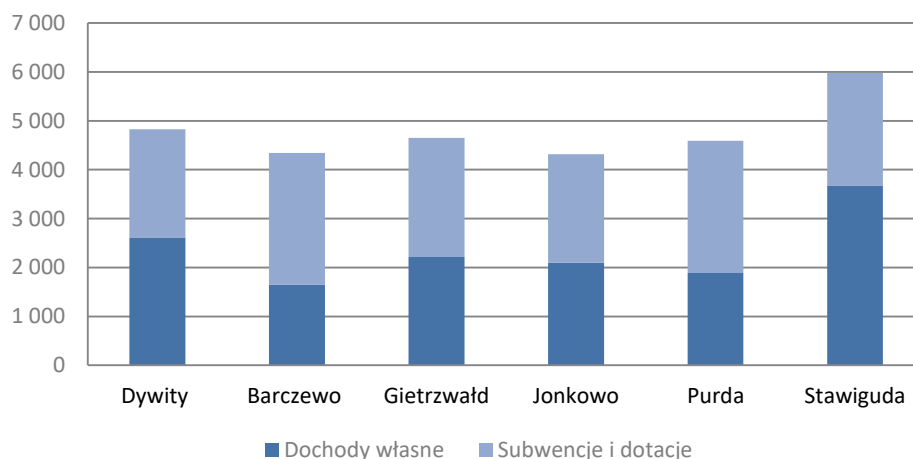

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Konkurencja o fundusze europejskie

Gmina Dywity pod względem dochodów budżetu gminy przypadających na 1 mieszkańca ogółem należy do liderów spośród gmin sąsiadujących z Olsztynem. Ustępuje jedynie gminie Stawiguda zarówno pod względem wartości dochodów ogółem, jak i dochodów własnych (Wykres 13).

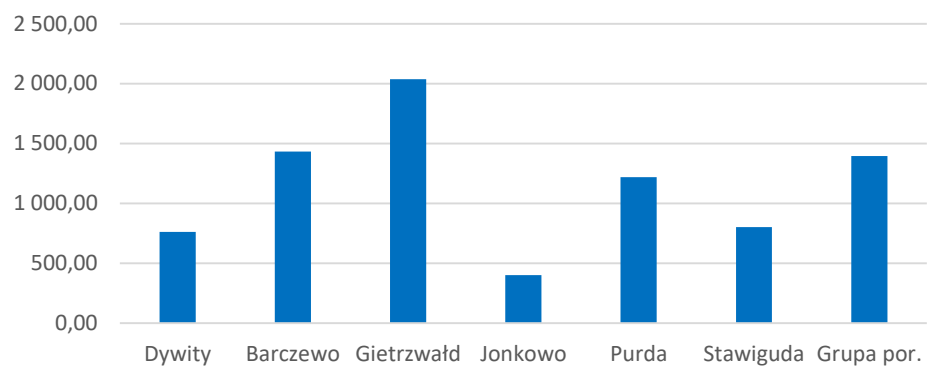
Wykres 13. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca (2017, zł) oraz ich struktura

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Dywity aktywnie pozyskuje środki z funduszy europejskich, jednak w porównaniu z kluczowymi konkurentami wokół Olsztyna zajmuje piąte miejsce, wyprzedzając tylko gminę Jonkowo. Należy odnotować jednocześnie fakt, że w przypadku sumy środków stanowiących dochody gmin z tytułu realizacji projektów finansowanych z UE gminy sąsiadujące z Olsztynem wypadają słabiej na tle grupy porównawczej (poza Gietrzwałdem i Barczewem).

Wykres 14. Dochody z tytułu realizacji projektów finansowanych z UE, suma 2010-2017 na 1 mieszkańca (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Dywity w 2018 roku dokumentuje zarówno duży potencjał, jak i bogactwo i różnorodność działań podejmowanych przez władze samorządowe w tej jednostce lokalnej.

Gminy wiejskie położone w pobliżu dużych miast uczestniczą w procesach suburbanizacyjnych, które w licznych miejscach wywołują głównie sytuacje problemowe i konfliktowe (np. niekontrolowane „rozlewanie się” miasta). Dywity wydają się w mniejszym stopniu odczuwać tę presję i można ocenić, że gmina jest dobrze przygotowana do wykorzystywania swojego położenia dla realizacji celów rozwojowych, skupionych wokół hasła „jakość życia”.

Podsumowując 2018 rok na trzy kwestie należy zwrócić szczególną uwagę:

- ✓ rok 2018 był przecież rokiem wyborów samorządowych i oznaczał w gminie Dywity zmianę na stanowisku Wójta, choć można mówić o ciągłości działań, ponieważ obecny Wójt – Daniel Zadworny – pełnił funkcję Sekretarza Gminy w poprzednich kadencjach. Zatem przyjmując sprawozdanie Wójta za 2018 rok, należy pamiętać o dotychczasowym Wójcie, panu Jacku Szydło;
- ✓ Dywity funkcjonują w bardzo silnym otoczeniu konkurencyjnym. Gminy sąsiadujące z Olsztynem również starają się zdyskontować swoje położenie, co oznacza, że między tymi gminami będzie w dalszym ciągu występowała konkurencja. Jednocześnie wiadomo, że istotnym czynnikiem wspierającym rozwój będzie umiejętność współpracy (nawet z konkurentami!), co już jest sygnalizowane np. w polityce regionalnej poprzez deklaracje utrzymania instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla miast wojewódzkich;
- ✓ podejmowane w skali całego kraju działania na rzecz tworzenia nowych dokumentów strategicznych województw dotyczy również województwa warmińsko-mazurskiego. Potrzebna jest zatem zarówno aktywność przedstawicieli Gminy w różnych forach i gremiach dyskutujących projekt Strategii (będzie dostępny w czerwcu br.), jak i odpowiedź na pytanie: czy i w jakim stopniu gmina Dywity powinna zmienić swoją dotychczasową Strategię? Strategia rozwoju Gminy Dywity wygasa w 2020 roku. Tworzenie dokumentu wymaga przygotowania logistycznego, ale przede wszystkim licznych spotkań, by był to dokument jak najbardziej uspołeczniony już na etapie jego tworzenia.

Spisy

Spis wykresów

Wykres 1. Zmiana liczby ludności w latach 2010-2017	62
Wykres 2. Urodzenia i przyrost naturalny w latach 2010 i 2017 (liczba)	62
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych (oś lewa) i zewnętrznych (oś prawa) na 1000 ludności w latach 2010 i 2017	63
Wykres 4. Odsetek mieszkańców korzystających z infrastruktury technicznej w latach 2010 i 2017 (%)	64
Wykres 5. Budynki podłączone do sieci jako % budynków mieszkalnych w latach 2015-2017	64
Wykres 6. Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 os. w latach 2010 i 2017 (m ²).....	65
Wykres 7. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach i przedszkolach (odpowiednie grupy wiekowe, w latach 2010 i 2017)	65
Wykres 8. Podmioty zarejestrowane w REGON na 1000 mieszk. (oś lewa) oraz podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane na 1000 mieszk. (oś prawa) w latach 2010 i 2017	66
Wykres 9. Pracujący i osoby fizyczne na 1000 mieszk. (oś lewa) oraz spółki z udziałem zagranicznym na 10 tys. mieszk. (oś prawa) w latach 2010 i 2017	66
Wykres 10. Liczba organizacji społecznych na 1000 mieszk. w latach 2010 i 2017	67
Wykres 11. Uczestnicy imprez na 1000 mieszk. (oś lewa) i członkowie grup artystycznych, kół, klubów i sekcji na 1000 mieszk. (oś prawa) w latach 2011 i 2017	68
Wykres 12. Udzielone noclegi turystom zagranicznym na 1000 mieszk. w latach 2010 i 2017	69
Wykres 13. Dochody budżetów gmin na 1 mieszkańca (2017, zł) oraz ich struktura.	69
Wykres 14. Dochody z tytułu realizacji projektów finansowanych z UE, suma 2010-2017 na 1 mieszkańca (zł)	70

Spis map

Mapa 1. Gmina Dywity – mapa poglądowa.....	18
--	----